

1 CORINTIOS

San Pablopa K'art'a Naapiara P'ãda Corinto P'uurudepema Ijãapataarãmaa

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'ãji, Éfeso p'uurude bak'ãri. P'ã pëiji Corinto p'uurudepema ijãapataarãmaa. Pablo Jesucristo ùraa jaratee nipak'ãri judio-eerã t'ãide Corinto p'uurude, mãirã ùk'uru Cristode ijãa p'aneejida. Corinto p'uuru waibia baji Grecia eujãde. Mama eujã k'ïra t'ãdoodepa net'aa aneedap'edaa netopachida. Ichiaba mama p'anapachida awaraa ak'õre waibia apatade ijãapataarã k'ïra t'ãdoo. Maperã Cristode ijãapataarã nepira k'ïra t'ãdoode baaipachida. Pablopa na k'art'a p'ãji ãra ùraait'ee, jïp'a Jesucristode ijãapataadamerã; ãchi p'ek'au k'achia oo amaadamerã mãik'aapa chik'inia p'anapataadamerã Cristopa k'inia bik'a.

Naapiara Pablopa gracias jara bi Tachi Ak'õremaa ma Corintodepemaarã pari, Jesucristode wãara ijãapata perã (cap. 1.1-9). Mamïda t'ëepai ãra itria bi k'ïsia awara-awaraa p'anapata perã, chik'inia p'anada-ee (caps. 1.10–4.21). Ichiaba ãra itria bi ãchi t'ãide p'ek'au oopataarã ichiak'au bipata perã mãik'aapa charraarãmaa nepira atepata perã, t'ãri auk'a bidai k'ãyaara Cristopa k'inia bik'a (caps. 5–6). Jara bi sãga miak'ãi p'anirã p'anapataadaipia bi (cap. 7) mãik'aapa sãga p'anapataadaipia bi ijãadak'aa beerã ãchi ik'aawa p'anapataarã ome

(caps. 8.1–11.1). P'anau bi Corintodepemaarãpa iidi pëidap'edaa, k'awa k'inia p'anadak'ãri sãga oodaipia bi chip'edaidak'ãri it'aa t'ipataadait'ee (cap. 11.2-16). Ichiaba jara bi ijãapataarã nek'opatade Cristo piuda k'irãpadak'ãri (cap. 11.17-34); sãga p'anapata wãara chik'inia iru p'anapataarã (cap. 13) mãik'aapa Tachi Ak'õre Jaurepa ijãapataarãmaa ne-inaa oopiparide (caps. 12 y 14). Jara bi k'ãata jara k'inia bi Jesús piup'eda chok'ai p'irabaida irude ijãapataarã-it'ee (cap. 15). T'ëepai jara bi sãga p'arat'a p'edaipia bi awaraa ijãapataarã k'aripadait'ee mãik'aapa ichia k'ĩsia iru bi ooit'ee (cap. 16).

Salude pëida

¹ Mi, Pablo, tachi ipema Cristo k'aurepa Sóstenes ome na k'art'a p'ãruta. Tachi Ak'õrepa k'inia bada perã, mi jirit'eraji Jesucristopa pëimerã ichi ũraa jarateede. ² Mia na k'art'a p'ãru parã ijãapataarãmaa Corinto p'uurude p'ani. Parãpa Jesucristode ijãa p'aneedak'ãri, Tachi Ak'õrepa parã awara biji ichideerã p'aneedamerã. Mãga oopari jõmaweda na p'ek'au eujãdepemaarã ome, Jesucristomaa it'aa t'ĩdak'ãri. Mãgã Tachi Poro Waibia Jesucristo ãra Poro Waibia pai ichiaba. ³ Mia k'inia bi Tachi Ak'õrepa mãik'aapa Tachi Waibia Jesucristopa parã pia ak'i p'anadamerã. Mãgã k'ãiwee p'anapataadait'ee.

*Tachi Ak'õrepa Cristode ijãapataarã pia ak'i ba-
pari*

⁴ Ichita Tachi Ak'õremaa it'aa t'ĩ bak'ãri parã pari, mia jarapari: “Ak'õre, pi t'ãri pia bi Jesucristode ijãapataarã pia ak'ipari perã.”

⁵ Cristode ijãa p'ani k'aurepa Tachi Ak'õrepa ne-inaa jõmaade parã Corinto pidaarã k'aripaji. Pia pedeeji iru ũraa jarateedamerã. Ichiaba poro wẽsaapiji k'awaadamerã irua oopi k'inia bi ichide ijãapataarãmaa. ⁶ Tachi Ak'õrepa mãga ooda perã, parãpa waapiara Cristode ijãajida, taipa naaweda jarateedap'edaa k'ãyaara. ⁷ Ma awara Tachi Ak'õrepa ma jõma ooda perã parã-it'ee, parãpa oodai ne-inaa jõmaweda iru Jaurepa oopi bik'a ichideerãmaa, Tachi Waibia Jesucristo cheit'ee ewari ni p'ani misa. ⁸ Tachi Ak'õrepa parã pia ak'i bapariit'ee Cristo cherumaa, ma ewate iru k'aurepa parã k'achia wẽe p'anadamerã. ⁹ Mãga ooit'ee ichia jaradak'a oopari perã. Parã jiriji ichi Warra Jesucristo ome araa p'anapataadamerã.

Ijãapataarã k'ĩsia awara-awaraa p'anadap'edaa

¹⁰⁻¹¹ Ma jara aupada jõmaweda wãara mĩda, Cloe tedepemaarãpa mimaa k'awapijida parã nepirade para bi, auk'a k'ĩsiada-e p'anadairã. Ipemaarã, Tachi Waibia Jesucristopa mi pẽida perã, jũriti mi ũraa! T'ãri auk'a p'anapatãati, aupedeeda-ee, Cristode ijãapata perã. Óoti irua oopi bik'a ichideerãmaa. ¹² Nãga mimaa nepirijida. Ijãapataarã ũk'uruurãpa mãgapata: “Mi Pablo eere bi”; awaraarãpa: “Mi Apolo eere bi”; awaraarãpa: “Mi Pedro eere bi”; jõdee apemaarãpa: “Mi Cristo eere bida” apata. ¹³ Cristopa ichide ijãapataarãmaa mãgã awara-awaraa k'ĩsiapik'aa. Mi, Pablo kurasode piu-e paji parã pari, p'ek'au k'achia

wēpapiit'ee. Parā poro choopidak'āri, mi t'ide poro chooda-e paji. ¹⁴ Mi o-ia bi Tachi Ak'ōre k'īrapite parādepema Crispo māik'aapa Gayo aupai poro chooda perā. ¹⁵ Māgá mia chok'ara-ee poro chooda perā, parādepema apidaapa p'oyaa jarada-e mi t'ide poro choopiji. ¹⁶ Ichiaba Estéfnas te pidaarā poro chooji. Māgīrā awara mia waa k'irāpa-e. ¹⁷ Cristopa mi pēi-e paji poro choode. Jīp'a ichia ooda māik'aapa ūraada jarateedeta pēiji. Māgí ūraa mia k'isia k'awaa pik'a jaratee-e, ijāadamerā mi pedee wēsaa jaratee bīpa. Ma k'āyaara t'āri pia jarateepari k'awaadamerā Jesucristo kurusode piuji eperāarā o k'achiadeepa k'aripa atait'ee.

Tachi Ak'ōre jōmaarā k'āyaara k'isia k'awaara bi

¹⁸ Māgí jarateeda maarepida ūri k'iniada-e p'ani Cristode ijāadak'aa beerāpa, āchi-it'ee māgí jarateepataarā pariatua pedee p'anadairā. Mamīda tachi ijāapataarāpa māgí jarateeda ūridak'āri, p'ek'au k'achia oo k'iniada-e p'anapata, k'awa p'anadairā Cristopata tachi ma o k'achiadeepa k'aripa atapari. ¹⁹ Māga k'awa p'ani Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bairā:

'Mia ak'ipiit'ee na p'ek'au eujādepema k'isia k'awaa beerāda apata wāara māga p'ani-e, āchia k'isia iru p'anik'a mia oopi-e pak'āri.' (Is 29.14)

²⁰ Tachi Ak'ōrepa māgí p'ādade nāga jara k'inia bi. Eperāarā īrapemaarāk'a, poro wēsaa p'ani jida māik'aapa pedee wēsaa pedee p'ani jida, k'isia k'awada-ee pik'a p'ani Tachi Ak'ōre k'īrapite, iru

jõmaarã k'ãyaara k'ïsia k'awaara bapari perã. ²¹ Tachi Ak'õre mãga bapari perã, na p'ek'au eujãdepemaarãpa iru p'oyaa k'awada-e ãchi k'ïsiadoopa. Maperãpi Tachi Ak'õrepa Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee taimaa jarateepiji, ùk'uruurãpa k'ïsia p'ani mĩda tai k'ïsia k'awada-ee p'ani. Mamĩda chi ijãarutaarã taipa jarateepatade o k'achiadeepa uchiadait'ee.

²² Judiorãpa taipa jarateepata ùri k'iniada-e p'ani, ak'i k'inia p'anadairã ne-inaa Tachi Ak'õrepa ooru eperãarãpa p'oyaa oodak'aa. Jõdee judio-eerãpa ùri k'iniada-e p'ani, k'ïsia k'awaa bipa jarateedata jiri p'anadairã. ²³ Mamĩda táipata jarateepata Cristo kurusode piuda p'ek'au k'achia wẽpapiit'ee, judiorãpa ijãadaamaa p'ani pijida mãik'aapa judio-eerãpa ichiaba ijãa k'iniada-e p'ani pijida, tachi k'ïsiadeepa pariatua jarateedai jĩak'aapa. ²⁴ Taipa mãga jarateepata k'awa p'anadairã Tachi Ak'õrepa jirĩmaa bi judiorã mãik'aapa judio-eerã paara Cristode ijãadamerã. Irude ijãadak'ãri, k'awa p'aneepata iruata k'awapipari Tachi Ak'õrepa k'ïsia iru bi mãik'aapa oopipari Ak'õrepa oopi k'inia bik'a eperãarãmaa. ²⁵ Tachi Ak'õrepa mãga k'ïsia iru baji na p'ek'au eujãdepemaarãpa k'ïsia p'ani mĩda irua ne-inaa pariatua ooji Cristo piupik'ãri. Tachi Ak'õrepa Cristo peedap'edaarã ome p'oyaa-e pajida apata. Mamĩda irua mãga oopik'ãri, ak'ipiji ichi wãara jõmaarã k'ãyaara k'ïsia k'awaara bapari mãik'aapa ak'ipiji ne-inaa jõma p'oyaa, mãgã tachi o k'achiadeepa k'aripa atada perã.

Tachi Ak'õrepa eperãarã jirĩt'erada

26 Īpemaarã Cristo k'aurepa, k'ĩsĩati parã p'anapatap'edaade, Tachi Ak'õrepa parã jiriĩ naaweda. Parã t'ãide Tachi Ak'õrepa eperãarã jirik'ãri ichide ijãadamerã, chok'ara jiri-e paji nãgee: k'ĩsia k'awaa beerã na p'ek'au eujãdepemaarãpa jiripatak'a; p'arat'ara beerã maa-e pirã eperãarã poro waibiarã. 27 Mãgeerã jirit'erai k'ãyaara, Tachi Ak'õrepa jirit'eraji eperãarã mak'iaara k'ĩsia k'awada-ee beerã, na p'ek'au eujãdepema k'ĩsia k'awaa beerã k'ĩra nejasia p'aneedamerã ũridak'ãri irua jarapida mãirãmaa. Ichiaba jirit'eraji eperã jĩp'aaarã, na p'ek'au eujãdepema poro waibiarã k'ĩra nejasia p'aneedamerã ũridak'ãri irua oopi bi mãirãmaa. 28 Jirit'eraji na p'ek'au eujãdepema eperãarã chupĩria beerãda apata. Mãga ooji ak'ĩpiit'ee pipiara bi Cristode ijãaru, k'ĩsia k'awaa bai k'ãyaara, p'arat'ara bai k'ãyaara mãik'aapa eperã waibia bai k'ãyaara. 29 Mãga ooji Tachi Ak'õrepa, apida audua p'ananaadamerã ichi k'ĩrapite. 30 Tachi Ak'õre jõmaarã k'ãyaara k'ĩsia k'awaara bapari perã, tachimaa k'awaapiji Cristopa ooda tachi k'aripait'ee atuanaadamerã. Cristopa tachi neto pik'a ataji uchiadamerã p'ek'au k'achia jua ek'ariipa. Mãpai irude ijãadak'ãri, Tachi Ak'õrepa tachi awara biji araa p'anapataadamerã iru ome. Mãgá p'ek'au k'achia wẽe p'aneejida Tachi Ak'õre k'ĩrapite. Ma awara mãgá Cristopa tachimaa k'awaapiji Tachi Ak'õrepa oopi k'inia bi. 31 Maperãpi Tachi Ak'õre Ũraa p'ãdade jara bi:

‘Eperãpa jara k'inia bi pirã ichiata ne-inaa k'awaara bi awaraarã k'ãyaara, mãga jaraipia bi ichia k'awaa bairã Tachi Ak'õrepa

iru pia ak'i bapari.'

(Jer 9.23-24)

2

K'ĩsia k'awaa bipa ichi k'ĩradoopa apida Cristode ijãapi-e pai

¹ Ipemaarã, mi parãmaa wãk'ãri, jarateeji Tachi Ak'õrepa jara pëida; irua naaweda k'ĩsia iru bada ooit'ee Cristo piuda k'ap'ia. Mãga jaratee-e paji poro wësa bipa jarateeparik'a maa-e pirã k'ĩsia k'awaa bipa jarateeparik'a. ² Ma k'ãyaara jarateeji Jesucristo kurusode piuda tachi p'ek'au k'achia wëpapiit'ee. ³ Mãga jaratee bide mi p'era baji, parãpa mia jararu ùri k'iniada-e pai jãak'aapa. ⁴ Jaratee-e paji k'ĩsia k'awaa bipa jarateeparik'a, ichi pedee ijãadamerã. Mãga-e. Tachi Ak'õre Jaurepata mia jarateeda parãmaa ijãapiji, ichia jõmaweda p'oyaapari perã. ⁵ Ak'õre Jaurepa mãga ooji parãpa k'ĩsianaadamerã eperãpa jarateeda k'aurepa ijãa p'ani. Jip'a ijãa p'ani Tachi Ak'õre Jaurepata ijãapida perã.

Tachi Ak'õre Jaurepata k'awapipari ichia k'ĩsia iru bi

⁶ Taipa parãmaa jarateeda-e paji k'ĩsia k'awaa beerãpa jarateepatak'a. Mamida mãgá jarateepata Tachi Ak'õre pipiara k'awa k'inia p'aniirãmaa. Jarateedak'aa ijãadak'aa beerã k'ĩsia k'awaa beerãk'a maa-e pirã ijãadak'aa beerã waibiarãk'a. Æchi piudak'ãri, Æchia jarateedap'edaa mak'iaara k'irãpadak'aa. ⁷ Æchia jarateepatak'a jarateedai k'ãyaara, taipa jarateepachida Tachi Ak'õrepa k'awapida taimaa; ai naaweda ne-inaa eperãarãmaa k'awapi-e pada. K'awapiji ichia

k'ĩsia iru bada ooit'ee Jesucristo k'ap'ia pari na eujã ooi naaweda. Ichiaba k'awapiji jõma ichia k'ĩsia iru bi tachi-it'ee, it'ari panadak'ãri. ⁸ Tachi Ak'õrepa ichia k'ĩsia iru bada k'awapi-e paji eperã waibia beerãmaa, mägürãpa ijãada-e pada perã. ãchia mãga k'awadap'edaa paara, Tachi Waibia kurusode peeda-e pak'aji. K'awak'ajida iru cheji Tachi Ak'õre k'ĩra wãree unupide na p'ek'au eujãdepemaarãmaa. ⁹ Ma awara tachia k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa mägürãmaa k'awapi-e paji ichia k'ĩsia iru bi ichide ijãapataarã-it'ee, iru ũraa p'ãdade jara bairã:

‘Tachi Ak'õrepa nãgí ne-inaa k'ĩsia iru bi teeit'ee ichi k'inia iru p'anürãmaa: ne-inaa eperãarãpa waide unudak'aa; waide ũridak'aa; mãik'aapa waide k'ĩsiadak'aa.’ *(Is 64.4)*

¹⁰ Chonaarãweda Tachi Ak'õre ũraa p'ãdak'ãri, k'awada-e p'anapachida irua k'ĩsia iru bada. Mamãda Tachi Ak'õre Jaurepa ne-inaa jõma k'awapari perã, mãgí k'ĩsia paara tachimaa k'awapii.

¹¹ Eperãpa ichi k'ĩsia k'awapari ichi t'ãridepai. Mãga pik'a Tachi Ak'õre Jaurepa k'awapari Tachi Ak'õre k'ĩsia. ¹² Mapa tachi ijãapataarãpa Ak'õrede ijãadak'arãpa k'ĩsiapatak'a k'ĩsiadak'aa. Tachi Ak'õrepa ichi Jaure pëiji tachimaa k'awapimerã ne-inaa jõma irua ooit'ee bi tachi-it'ee Jesucristo k'ap'ia pari. Ak'õrepa mãga oo-e paji tachia ne-inaa pia oopata perã. Jĩp'a ooji tachi k'inia iru bapari perã. ¹³ Maperã taipa jarateedak'aa tachi k'ĩsiadoopa. Jĩp'a Tachi Ak'õre Jaurepa jarateepi

bik'a jarateepata. Māga ũridak'āri, ijāapataarāpa k'awaa wāpata Tachi Ak'ōrepa k'ĭsia iru bi āchi-it'ee, ichi Jaure āchi ome bapari perā.

¹⁴ Mamīda ijāadak'aa beerāpa māga ũri k'iniadak'aa, āchi-it'ee tachi k'ĭsiadoopa pariatua pedee p'anadairā. Ma awara āchia Tachi Ak'ōre k'ĭsia p'oyaa k'awadak'aa, Tachi Ak'ōre Jaure wēe p'anapata perā. ¹⁵ Tachi Ak'ōre Jaure iru p'anirāpa ne-inaa jōma ak'idai k'awaadait'ee pia wa k'achia Tachi Ak'ōre k'ĭrapite. Māga oodai Ak'ōre Jaurepa āra k'aripapari perā. Jōdee Tachi Ak'ōre Jaure wēe beerāpa māgá p'oyaa ooda-e. Ma awara āchia p'oyaa k'awada-e p'ani Tachi Ak'ōre Jaure tachi ijāapataarā ome bapari wa māga-e, iru Jaure wēe p'anadairā. ¹⁶ Tachia k'awa p'ani ijāadak'aa beerāpa Tachi Ak'ōre net'aa p'oyaa k'awadak'aa, iru Ũraa p'ādade jara bairā:

‘¿K'aipa k'awaaima Tachi Ak'ōre k'ĭsia māik'aapa k'aipa iru ũraaima? Iruata ne-inaa jōma k'awapari.’ *(Is 40.13)*

Mamīda māga-e tachi ijāapataarā ome. Tachiata k'awaadai Tachi Ak'ōre k'ĭsia, iru Jaurepa tachi k'ĭsiapipari perā Cristopa k'ĭsia bik'a.

3

Tachi Ak'ōre Ũraa jarateepataarā auk'a mimiapata iru-it'ee

¹ ĩpemaarā, k'irāpāti mia jaratee nipada parā ome bak'āri. Ara nawepa ichi warra chai ewaa t'odamaa chik'o k'opi-e bik'a, chik'o waide p'oyaa k'o-e bairā, māga pik'a mia jaratee-e paji Tachi Ak'ōre Jaure taarā iru beerāmaa

jarateeparik'a. Māga oo-e paji parā at'āri pia ijāada-e p'anadap'edaa perā. ² Maperāpi nawepa ichi warra chai jutopiparik'a chik'o waide p'oyaa k'o-e bairā, māga pik'a mia jīp'a jarateepachi Cristo piuda eperāarāpa p'ek'au k'achia oopata wēpapiit'ee. Jaratee-e paji jōma irua k'īsia iru bi tachi-it'ee, k'awa bada perā parāpa waide māga p'oyaa k'awada-e pai. ³ Māga p'ani pāchia oo k'iniata oo p'anadairā, Tachi Ak'ōre Jaurepa oopi k'inia bi ooda-ee. Iru Jaurepa jarateepi bik'a oodai k'āyaara, aupedeepata, Tachi Ak'ōrepa jarateepataarā pēida audú k'ia p'anadairā. ⁴ ¿Jara p'ani-ek'ā: “Mi Pablo eere bi” maa-e pirā “Mi Apolo eere bi”? ¡Parā ijāadak'arāk'api k'īsia p'ani!

⁵ Mi, Pablo Apolo ome eperāarā poro waibiarā-epi; jīp'a Tachi Ak'ōre mimia oopataarā, parāmaa jarateedap'edaa Cristode ijāadamerā. Taipa Cristopa oopidak'a jarateejida. ⁶ Eperāpa ichi eujāde ne-uuparik'a, mia naapiara parāmaa jaranaji Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee. Māpai ne-uu ak'iparipa ooparik'a, Apolopa waapiara jarateepachi k'awaadamerā Tachi Ak'ōrepa parāmaa oopi k'inia bi. Mamīda Tachi Ak'ōrepa ne-uu jōmaata waripiparik'a, iruata taipa jarateedap'edaa parāmaa ijāapiji. ⁷ Ne-uuparipa māik'aapa ne-uu ak'iparipa ma ne-uuda p'oyaa waripidak'aa. Maperā ma ne-uuda waripipari āra k'āyaara waibiara bi. Māga pik'a Tachi Ak'ōre waibiara bi tai jarateepataarā k'āyaara, irua aupaita eperāarāmaa ijāapipari perā. ⁸ Ma ne-uupari ma ne-uu ak'ipari ome auk'a mimiapachida chaumerā. Māga pik'a tai

mimiapataarãpa auk'a jarateepata eperãarãpa Tachi Ak'õrede ijãadamerã. Mamãda Tachi Ak'õrepa tai chaachaa p'aait'ee ichia k'inia bik'a, taipa oodap'edaa pari. ⁹ Tai ma mimiapataarãk'ata p'ani. Jõdee parã ma ne-uudák'ata p'ani. Mamãda Tachi Ak'õreta ma eujã chipari. Parã ijãapataarã ichiaba te choma pik'a bi; te Tachi Ak'õrepa oopimaa bi ichi mimiapataarãmaa. ¹⁰ Tachi Ak'õrepa k'inia bada perã, mi pëiji ma te choma ewaa oomerã. Maap'eda awaraarã mi t'ëe chejida ne-inaa awaraa parãmaa jarateede. Mamãda pia jaratedaipia bi. ¹¹ Mia mãga jara bi Tachi Ak'õrãpata ichi Warra Jesucristo bida perã ma te choma te basak'a bamerã. Irua aupaita tachi o k'achiadeepa k'aripa atai. Mapa apidaapa awaraa basa jiridaik'araa bi. ¹² Ma basade te oodai nãgí net'aa pi-ia bidee: nēedee, p'arat'adee, wa mãu pi-iadee. Maa-e pirã ma te oodai pak'urudee, p'ũajara p'oo bidee wa siadee. ¹³ Mamãda Ak'õre ewari waibia ewate irua ma te oopataarãpa oodap'edaa ak'iit'ee mãik'aapa jarait'ee pia wa k'achia. Pia jarait'eera, irua taipa oodap'edaa chaa mãik'aapa jaratedap'edaa chaa ak'iit'ee. Ma ewate ma ne-inaa jõmaweda t'ipitaude wãyaait'ee. ¹⁴ Cristopa taimaa oopida mãik'aapa jarateepida paa-e pait'ee. Chooit'ee. Tachi Ak'õrepa mãgí pia ak'iit'ee mãik'aapa mãgí pari teeit'ee ichia k'ĩsia iru bi teeit'ee Cristopa oopidak'a oodap'edaarãmaa. ¹⁵ Mamãda eperãarãpa ãchi k'ĩsiadoopa oodap'edaa maa-e pirã jaratedap'edaa jõma paait'ee wẽparumaa. Mamãda net'aa ët'a atadak'a t'ipitaudeepa, ma jarateepari atua-e

pait'ee. Jìp'a beeit'ee Tachi Ak'õre ome. Mamĩda Ak'õrepa ne-inaa teeit'ee pada ichimaa wẽe bait'ee.

Tachi Ak'õrede ijãapataarã iru ték'api p'ani

¹⁶ Tachi Ak'õre ichi te waibiade baparik'a, ichi Jaure bapari parã ome. Maperã parã iru ték'api p'ani. ¹⁷ Maperã apidaapa parãmaa ijãa amaapiruta pirã Cristode maa-e pirã oo amaapiruta pirã Cristopa parãmaa oopi k'inia bi, Tachi Ak'õrepa mǎgí k'achia ooit'ee. Mǎga ooit'ee, parã jirit'era atada perã ichi-it'ee, ichi te waibiak'a p'anadamerã.

Tachi Ak'õrepa k'inia bik'a p'anapataadaipia bi

¹⁸ Pãchi itu k'ũrapináati. Parãdepema apidaapa k'ĩsidaik'araa bi ãchi k'ĩsia k'awaa p'ani na p'ek'au eujãdepema k'ĩsia k'awaa beerãk'a. Ma k'ãyaara k'ĩsia k'awa-ee pik'a p'anadaipia bi na eujãdepemaarã k'ĩrapite, Tachi Ak'õrepa ichi k'ĩsia parãmaa k'awapimerã. ¹⁹ Na p'ek'au eujãdepema k'ĩsia k'awaa beerãpa jaradak'ãri ãchia ne-inaa k'awa p'ani, Tachi Ak'õre-it'ee ãchi k'ĩsiadoopa pariatua pedepata. Tachia mǎga k'awa p'ani iru Ũraa p'ãdade jara bairã:

'Tachi Ak'õrepa k'awa bi na p'ek'au eujãdepema k'ĩsia k'awaa beerãpa k'ĩsia iru p'ani chĩara k'ũradait'ee.' *(Job 5.13)*

²⁰ Ichiaba iru Ũraa p'ãdade jara bi:

'Na p'ek'au eujãdepema k'ĩsia k'awaa beerãpa jõmaweda k'awa p'ani choo-e pait'ee.' *(Sal 94.11)*

²¹ Tachi Ak'õrepa mǎga jara bairã, apida audua p'anadaik'araa bi k'ĩsia p'anadairã ãchi

eerepema jarateeparita pipiara bi apemaarã jarateepataarã k'ãyaara. Jõmaarãpa parã auk'a k'aripapata, ma-it'ee Ak'õrepa ãra pëida perã parãmaa. ²² Irua mi, Pablo, Apolo mãik'aapa Pedro pëiji taipa Cristopa ooda jarateedamerã. Mãga ooji parã awaraa Cristode ijãapataarã ome pipiara p'anapataadamerã Cristopa k'inia bik'a. Tachi Ak'õrepa na p'ek'au eujã ooji tachi aide p'anapataadamerã. Tachi o k'achiadeepa k'aripa ataji it'aa wãdamerã jai-idaadak'ãri mãik'aapa pipiara p'anapataadamerã na eujãde p'ani misa. ²³ Ma jõma ooji tachi-it'ee, tachi Cristodeerã perã mãik'aapa Cristo iru Warra perã.

4

Tachi Ak'õre Ûraa jarateepataarã ichiaba Cristo-it'ee mimiapata

¹ Parãpa tai Cristo-it'ee mimiapataarãk'a iru p'anadaipia bi, iruata tai jarateede pëida perã Tachi Ak'õrepa k'ĩsia iru bada; ne-inaa eperãarãmaa naaweda jara-e pada. ² Irua tai mãgã pëida perã, chok'ek'ee p'anadaipia bi. ³ Parã maa-e pirã awaraarãpa mia ooda mãik'aapa jarateeda ak'i k'inia p'ani pirã k'awaadait'ee pia wa k'achia, ak'idaipia bi. Mia p'ua-e bi. Mamãda michia pida mia ooda mãgã ak'i-e bi. ⁴ Cristopa jarateepidak'a parã t'ãide jarateepachi perã, k'ĩsia p'ua-e bi Tachi Ak'õre k'ĩrapite. Mãga jarak'ãri, jara k'inia-e mia maarepida ne-inaa k'achia ook'aa. Tachi Waibiapata mia oopata ak'iit'ee mãik'aapa jarait'ee pia wa k'achia. ⁵ Mãgã mia ooda Cristopata ak'iit'ee perã, ¿sãap'eda taipa oopata ak'i

k'inia p'anima parāpa, Cristo cheit'ee ewate pai naaweda? Ma ewate ichiata k'awapiit'ee ne-inaa jōma eperāarāpa waide k'awada-e p'ani; ne-inaa eperāarāpa āchi t'āridepai k'īsia p'anadap'edaa paara, na p'ek'au eujāde nipadak'āri. Maap'eda ne-inaa pia oodap'edaa pari teeit'ee ichia k'īsia iru bi.

⁶ Īpemaarā Cristo k'aurepa, ma jara aupadade k'īsiadak'āri, k'awa p'ani mi Apolo ome ak'idaipia bi Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a, pāchi k'īradoopa ak'idai k'āyaara. Mia māga jara bi parāpa pedee audua pedeenadamerā pāchi jarateepari āpite, pedee k'achia pedee p'ani misa awaraarā jarateepari āpite. ⁷ ¿K'aipa parā bijima chīara ak'ipataarā? Tachi Ak'ōrepata parā k'īsia k'awaapipari māik'aapa ne-inaa oo k'awaapipari. Pāchi k'īradoopa māga oodak'aa. Māga bita, ¿sāap'eda audua pedeeapatama?

⁸ Parā audua p'anadaik'araa bi. Mamīda māgá p'ani. Mi-it'ee parā p'arat'ara beerāk'ata p'ani, ne-inaa jōma iru p'anadairā; maarepida faltada-ee. Ma awara nāgaweda reyrāk'ata p'ani Cristo ome. Mapa iru jarateepataarāpa jarateeruta waa ūri k'iniadak'aa. ¡Taawa reyrāk'a p'anak'ajida, tai jida māga p'anadait'ee auk'a! ⁹ Mamīda māga-e. Mi-it'ee Tachi Ak'ōrepa tai, ichia jirīt'eradaarā, ek'ariara papiji. Eperāarāpa awaraarā peedait'ee p'anik'a jōmaarā taide, māga pik'a p'ani tai. Jōmaarāpa ak'i k'inia p'anapata jāgí eperāarā miapiruta. Māga pik'a na p'ek'au eujādepema jōmaarāpa tai chupiria jōni ak'ipata, angeleerāpa paara. ¹⁰ Tai k'īra k'awa-ee pik'a p'ani, Cristo-

it'ee mimiapata perã. Jõdee parã k'ĩsia k'awaara pik'a p'ani Cristode ijãa p'anida apata perã. Taipa mak'iaara k'awada-e p'ani Tachi Ak'õrepa k'ĩsia iru bi, tai k'ĩsiadoopa k'ĩsia p'anadairã. Mamĩda parãpa jõmaweda k'awa p'anida apata. Jõmaarãpa parã k'inia iru p'ani, t'ãri pia p'anadairã. Jõdee tai k'ĩra unuamaa iru p'ani, jõmaarã ek'ariara p'anadairã.

¹¹ Taipa Tachi Ak'õre Ûraa jaratee p'aneedak'ãriipa, mata at'ãri jarra oopata mãik'aapa opisias choopata; p'aru sore jĩpata. Ma awara ijãadak'aa beerãpa tai p'ua oopata. Te jida wẽe p'ani, awara ãi jarateede nipapata perã. ¹² Tachi juadoopa mimiapata, ñida-ee. Awaraarãpa taimaa ik'achia jaradak'ãri, chõo jiridak'aa. Jĩp'a Tachi Ak'õremaa it'aa t'ĩpata ãchi pari. Tai jiridak'ãri miapidait'ee, taipa choopata. ¹³ Tai ãpĩte pedee k'achia jaradak'ãri, ãchimaa t'ãri pia pedeepata. Mamĩda tai k'ĩra unuamaa iru p'anapata. ãchi-it'ee tai ne-inaa mik'iak'a p'ani. Mãgã tai iru p'anajida. Mata at'ãri mãgã iru p'ani.

¹⁴ Ma et'ewa jarada p'ã-e paji parã k'ĩra nejasi-apiit'ee. Ûraait'eeta p'ãji ak'õrepa ichi warra k'inia iru bi ùraaparik'a. ¹⁵ Mia mãga jara bi mi-it'ee parã mi warrarãk'a p'anadairã. Jarateepataarã chok'araarãpa jarateedai Cristopa parãmaa oopi k'inia bi. Mamĩda mia naapiara jarateenaji Cristo parã pari piuda. Mãgã irude ijãajida. Maperãpi mi parã ak'õrek'a bi. ¹⁶ Maperã oodaipia bi mia oo bik'a.

¹⁷ Mapa Timoteo pëiru parã k'aripanamerã. Iru mi warra k'iniak'a ichiaba, mia naapiara jarateeda perã Cristo iru pari piuda. Irua oopari Cristopa oopi bik'a. Mapa iru parãmaa

pëiru, k'irãpapimerã mi sãga bapari Cristo jua ek'ari. Mia oopari Cristopa oopi bik'a mãik'aapa ijãapataarã para bee chaa jarateepari jõmaarãpa mãga oodamerã.

¹⁸ Parãdepema ùk'uru audua p'ani k'isia p'anadairã mi waa parãmaa wã-e. Mamĩda mãga-e. ¹⁹ Ak'õrepa k'inia bi pirã, mak'iara taarã-e jãmaa wãit'ee. Pak'ãri, mia k'awaait'ee mãgĩ audua beerãpa jara jõni. Mamĩda ma k'ãyaara waapiara mia nãga k'awa k'inia bi. ¿Achia oo p'anik'ã wa ooda-e p'ani Cristopa oopi bik'a? ²⁰ Parãpa k'awadaipia bi Cristode ijãa p'anida apataarãpa oodaipia bi irua oopi bik'a. Mãga oodak'ãri, ak'ipipata pedeepapai ijãa k'iniada-e. Jip'a p'ana k'inia p'anapata Cristo jua ek'ari. ²¹ Mi parãmaa wãk'ãri, ¿k'ãata k'inia p'anima; itriamerã wa pedee sia pedeemerã?

5

K'ãata oodaipia bi pariatua p'ek'au oopataarã ome

¹ Irã mia jarait'ee mimaa nepiridap'edaa. Parã t'ãide abaapa ichi nawek'aa chi wẽrak'a iru bi. Ijãadak'aa beerãpa pida mãgee k'achia oodak'aa! ² Mamĩda parã at'ãri audua p'ani, k'isia p'anadairã Tachi Ak'õre Jaurepa oopi bik'a oo p'ani. Audua p'anadai k'ãyaara, k'isia p'ua p'anadaipia bi mãgĩ k'achia oomaa bairã parã ijãapataarã t'ãide. Ma eperã pãchi ik'aawaapa ãyaa pëidaipia bi. ³ Mi parã ome ba-e pait'ee mĩda, mi k'isia parã ome bait'ee. Tachi Waibia Jesupa mimaa k'awapiji k'ãata oodaipia bi ma eperã ome. ⁴ Mapa mi

k'ĩsia aupai bait'ee mĩda parã ome, irua auk'a mãga k'awapiit'ee parãmaa chip'edaidak'ãri iru-maa it'aa t'ĩdait'ee. ⁵ Jõma ijãapataarã see nĩbak'ãri, ma eperã pãchimãiipa ãyaa wãpítì, Satanapa iru k'ap'ia k'achia ooyaa bi miapimerã maa-e pirã piupimerã. Mãgá Tachi Ak'õrepa iru jaure it'aa ateei Tachi Waibia Jesús cheit'ee ewate.

⁶ Audua p'anadaik'araa bi ma k'achia oomaa bi misa parã t'ãide. Jõmaarãpa nãgí pedee k'awa p'ani: “Levadura ma-ãriipa pan masa jõmaweda waridaipari.” ⁷ Tai judiorãpa Pascua fiesta oodai naaweda, levadura jõmaweda iru p'ani tai tede bat'ak'oopata, ma fiestade pan levadura wëe k'odait'ee. Mãga pik'a parãpa p'ek'au k'achia jõmaweda unu p'ani parã t'ãide oo amaadaipia bi, k'achia wëe p'anadait'ee Tachi Ak'õrepa k'inia bik'a. Wãara parã p'ek'au k'achia wëe p'ani Tachi Ak'õre k'ĩrapite, Cristo piuda perã pãchia p'ek'au k'achia oopata wëpapiit'ee. Pascua fiestadepema oveja chak'ek'a bi piuji Tachi Ak'õrepa tachi miapinaamerã tachia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa. ⁸ Cristo mãgá piuda perã, p'anadáma irua oopi bik'a. Apidaapa k'achia oodaik'araa bi Cristode ijãadai naaweda oopatap'edaak'a. Ma k'ãyaara k'ĩra jĩp'a p'anapataadaipia bi mãik'aapa wãarata jarapataadaipia bi.

⁹ Mia naaweda k'art'a p'ãdade jaraji k'õp'ãyo meraanaadamerã wëraarã maa-e pirã imik'ĩraarã pariatua p'ek'au ooyaa beerã ome. ¹⁰ Mãga jarak'ãri, jara k'inia-e baji ãyaa p'aneedamerã nãgee ijãadak'aa beerã ik'aawaapa: pariatua p'ek'au oopataarã; p'arat'a waapiara iru p'ana

k'inia p'anirã; nechiapataarã maa-e pirã awaraa ak'õre waibia apatade ijãapataarã. Mãgeerã ik'aawaapa ãyaa p'aneedap'edaa paara, ichita uchiadait'ee paji na p'ek'au eujãdeepa. ¹¹ Nãgí p'ãrupa mia jarait'ee k'ãata jara k'inia baji apema k'art'ade. K'õp'ãyo meraanáati ijãapataarãda apata mĩda, nãga oopataarã ome: pariatua p'ek'au ooyaa beerã; p'arat'a waapiara iru p'ana k'inia p'anirã; awaraa ak'õre waibia apatamaa it'aa t'ipataarã; awaraarã ãpíte ik'achia jarapataarã; it'ua toyaa beerã maa-e pirã nechiapataarã ome. Mãgeerãmaa p'asianáati mãik'aapa pãchima chepináati. Nek'ode paara t'ĩudaik'araa bi mãgeerã ome. ¹²⁻¹³ Mãga jara bi Tachi Ak'õrepa tachi bi-e pada perã ijãadak'aa beerãpa oo p'ani ak'idamerã. Ichiata mãirãpa oopatap'edaa ak'it'ee mãik'aapa ãchi miapiit'ee. Mamĩda tachia ak'idaipia bi awaraarãpa oo p'ani tachi ijãapataarã t'ãide, ijãadak'aa beerãk'a p'anaruta pirã. Maperãpi parãpa chi k'achia ooyaa beerã ãyaa wãpidaipia bi pãchi ik'aawaapa, Tachi Ak'õre Ũraa p'ãdade jara bik'a:

'Jëret'áati chi k'achia ooyaa beerã pãchi
ik'aawaapa.' (Dt 17.7)

6

Ijãapataarã nepirade p'anadak'ãri

¹ Irã mia jarait'ee k'ãata oodaipia bi parã nepirade p'anadak'ãri. Parãdepema nepira iru bak'ãri awaraa ijãapari ome, ijãadak'aa beerã charraarãmaa wãik'araa bi. Ma k'ãyaara

ijāapataarāmaa wāipia bi. ² ¿Parāpa k'awada-e p'anik'ā tachi Cristo ome araa p'anirāpa iru pari ak'idait'ee ijāadak'aa beerāpa ne-inaa oopatap'edaa jaradait'ee pia wa k'achia? Māga bita, ¿sāap'eda p'oyaa ak'ida-ema ijāapataarā nepira mak'iaara waibia-e bita parā t'āide? ³ ¿K'awada-e p'anik'ā tachia ichiaba angeleerā ak'idait'ee? Māga pirā, ¿irapema nepira pāchi pitapai ak'idai! ⁴ Māgá parā awaraa ijāapataarā ome nepirade baaidak'āri, charraarā ijāadak'aa beerāmaa wā dai k'āyaara, wā dai pia bi charraarā ijāapataarāmaa. ⁵⁻⁶ Nāgí jararupa parā k'ira nejasiapi k'inia bi. ¿Pia bik'ā chōopik'a para bait'ee pāchi pitapai, ma awara māgee charraarā k'irapite wādait'ee? ¿Apida parādepemapa ijāapataarā nepira p'oyaa ak'ida-ek'ā?

⁷ ¡Parā māgá chōo pik'a para bairā, k'achia oomaa p'ani! Ma k'āyaara piara bak'aji awaraarāpa parā nepirade baaipidamerā. Maa-e pirā piara bak'aji awaraarāpa parā k'ūradamerā. ⁸ Mamīda māga-e. ¡Parāpata nepira jiripata awaraarā ome māk'aapa awaraarā k'ūrapata, parā ipemaarā mīda Cristo k'aurepa!

⁹ ¿Parāpa k'awada-e p'anik'ā k'achia oopataarā wāda-e pait'ee Ak'ōre eujādee ichideerā ome? K'irak'aupai ijāadak'aa beerāk'a p'anadai, nāgeerā wādak'aa perā Tachi Ak'ōre eujādee: prostitutaarā; it'aa t'ipataarā awaraa ak'ōre waibia apatamaa; miak'āi p'anirā awaraarā ome k'āipataarā; imik'īraarā awaraa imik'īraarā ome k'āipataarā, imik'īra wēra ome k'āi bik'a; ¹⁰ nechiapataarā; p'arat'a waapiara iru p'ana k'inia p'anirā; it'ua

toyaa beerã; ik'achia jarapataarã awaraarã ãpíte maa-e pirã k'ũrayaa beerã awaraarã net'aa atadait'ee. ¹¹ Ijãadai naaweda, parã ũk'uru mǎgá p'anapachida. Mamĩda Tachi Waibia Jesucristode ijãadak'ãri, iru piuda k'aurepa Tachi Ak'õrepa wẽpapiji parãpa p'ek'au k'achia oopatap'edaa. Ichiaba parã awara biji ichi-it'ee, ichi Jaure pëik'ãri parã ome bapariimerã mǎik'aapa oopimerã Cristopa oopi k'inia bik'a. Mǎga ooji parã ichi k'ĩrapite p'ek'au k'achia wẽe p'anadamerã.

Tachi Ak'õrepa ijãapataarã k'ap'ia awara bida ichi-it'ee

¹² Eperãarãpa jarapata: “Ne-inaa jõma ooi michia oo k'inia bik'a.” Mamĩda ma ne-inaa k'achia bi pirã, maarepida mi k'aripa-e pait'ee. Ne-inaa jõma ooi. Mamĩda mǎga oo k'inia bi k'aurepa mia oo-e pirã Cristopa oopi bik'a, ma ne-inaa jua ek'ari bapariit'ee, Cristo jua ek'ari bai k'ãyaara. ¹³ Ichiaba jarapata: “Chik'o iru p'anĩ k'odait'ee mǎik'aapa bi iru p'anĩ ma chik'o aide banamerã.” Mamĩda na ewari Tachi Ak'õrepa ma omee weda jõpiit'ee. Wãara Tachi Ak'õrepa bi ooji chik'o aide banamerã. Mamĩda tachi k'ap'ia oo-e paji pariatua p'ek'au oodamerã. Jĩp'a ooji ichi Jaure ma k'ap'iade bapariimerã mǎik'aapa tachia oodamerã Cristopa oopi bik'a. ¹⁴ Maperãpi Tachi Ak'õrepa tachi k'ap'ia jõpi-e pait'ee. Ma k'ãyaara ichi ewari waibia ewate tachi k'ap'ia chok'ai p'irabaipiit'ee Jesucristo k'ap'ia p'irabaipidak'a. Mǎgá ooi jõmaarã k'ãyaara waibiaara bapari perã.

¹⁵ ¿Parãpa k'awada-e p'anik'ã tachi ijãapataarã araa p'aneepata Cristo ome irude ijãadak'ãri? Tachi Ak'õrepa tachi k'ap'ia ooji ichi Jaure aide bapariimerã. Mapa tachi k'ap'ia araa p'anapidaik'araa bi prostitutaarã ome.

¹⁶ ¿K'awada-e p'anik'ã eperã araa paru pirã prostituta ome, mãgí wëra ome eperã apai pik'a paru? Mãga k'awa p'ani Tachi Ak'õre Ûraa p'ãdade jara bairã:

'Mãgá eperã omee weda eperã apai pik'a p'aneedait'ee.'

(Gn 2.24)

¹⁷ Jõdee eperã Cristode ijãak'ãri, araa beepari iru ome mãik'aapa ma eperã jaure apai pik'a beepari Tachi Ak'õre Jaure ome. T'ãri a-ba p'anapata.

¹⁸ Maperãpi p'ek'au oonáati awaraarã ome. Eperãpa awaraa p'ek'au k'achia ook'ãri, ichi k'ap'ia araa bapik'aa awaraa eperã k'ap'ia ome. Mamída awaraa ome p'ek'au ook'ãri, ichi k'ap'ia k'achiade baaipipari, ichi k'ap'ia araa bi Cristo ome bipari perã awaraa eperã jua ek'ari, Cristo jua ek'ari bi k'ãyaara.

¹⁹ ¿K'awada-e p'anik'ã Cristode ijãadak'ãriipa Ak'õre Jaure tachi k'ap'iaade bapari, Tachi Ak'õre ichi te waibiade baparik'a? Mapa Tachi Ak'õreta tachi k'ap'ia chipari. ²⁰ Iruata tachi neto pik'a ataji ichi Warra apai iru bada pëik'ãri piumerã tachi pari. Mapa parã ichideerã perã, k'achia oo amáati. Mãgá ooruta pirã, ak'ipidai wãara oo k'inia p'ani irua oopi bik'a.

7

Ûraa miak'ãidait'ee k'ãsia p'anirã-it'ee

¹ Irá mia p'anaut'ee parāpa k'art'a p'ādap'edaade iidi pēidap'edaa. Naapiara iidijida chisāgita pipiara bi ijāapari-it'ee, miak'āiit'ee maa-e pirā tuu bait'ee. Mi-it'ee piara bi tuu bait'ee. ² Mamīda imik'īra tuu bak'āri, wēraarā ome pariatua p'ek'au oo nipai. Maperā imik'īrapa ichi wēra iru baipia bi; wērapa pida ichi imik'īra iru baipia bi. ³ Imik'īrapa ichi k'ap'ia wāak'aik'araa bi chi wēramaa; wērapa pida ichiaba ichi k'ap'ia wāak'aik'araa bi chi imik'īramaa. ⁴ Māgá p'anapataadaipia bi wēra k'ap'ia chi imik'īra-it'ee perā māik'aapa imik'īra k'ap'ia chi wēra-it'ee perā. ⁵ Jīp'a Tachi Ak'ōremaa it'aa t'ī k'iniapa pedeeteeruta pirā, ma ewate araa k'āida-e pait'ee. Māga p'anadak'āri, āra k'ap'ia wāak'adai. Mamīda ai t'ēpai waya k'āidaipia bi, Satanapa k'achia oopiamapa awaraa ome, p'oyaa chooda-e p'anadairā.

⁶ Mia māga k'īsia bi. Pāchia jirīdaipia bi Tachi Ak'ōrepa oopi k'inia bi parāmaa. ⁷ Mi-it'ee pipiara bak'aji jōmaweda mik'a p'anadamerā. Mamīda k'awa bi Tachi Ak'ōrepa k'aripai ijāapari chaa k'awaamerā miak'āipia bi wa māga-e.

⁸ Mia ūraait'ee imik'īra tuu beerāmaa, wēra tuu beerāmaa māik'aapa p'ētrāa tuu beerāmaa mik'a p'anadamerā. ⁹ Mamīda miak'āi k'inia p'ani pirā, miak'āiti, p'ek'au oo k'inia p'anadai k'āyaara.

¹⁰⁻¹¹ Ichiaba Tachi Waibiapa jarapi bik'a mia jara bi: wērapa ichi imik'īra amaaik'araa bi. Auk'a imik'īrapa ichi wēra amaaik'araa bi. Mamīda māga ooruta pirā, miak'āidaik'araa bi awaraarā ome. Ma k'āyaara waya araa padaipia bi āchi naaweda p'anadap'edaak'a.

12 Írá mia ũraait'ee ijãapataarã miak'ãi p'anadap'edaa ijãadak'aa beerã ome, Cristode ijãadai naaweda. Cristopa jaratee-e paji k'ãata oodaipia bi. Mamĩda mia nãga ũraait'ee. Eperã Cristode ijãaparipa wẽra ijãak'aa bi iru bi pirã, amaaik'araa bi, chi wẽra iru ome ba k'inia bi pirã. 13 Ichiaba wẽrapa imik'ĩra ijãak'aa bi iru bi pirã, amaaik'araa bi, chi imik'ĩrapa iru ome ba k'inia bi pirã. 14 Ijãapari araa bak'ãri ijãak'aa bi ome, eperã apai pik'a p'ani. Mãga bita, Tachi Ak'õrepa chi ijãak'aa bi pia ak'ipari ma ijãapari k'aurepa. Mágá ichiaba Ak'õrepa ãchi warrarã pia ak'ipari ma ijãapari k'aurepa. 15 Mamĩda ma ijãak'aa bipa chi Cristode ijãapari amaa k'inia bi pirã, mãga oonaapáde adaik'araa bi, iru k'ĩra unuamaa iru bapiamaapa. Tachi Ak'õrepa k'inia bi ichideerã k'ãiwee p'anapataadamera. 16 Jõdee ma ijãaparipa chi ijãak'aa bi pëi k'inia-e bi pirã, chooipia bi. Mãga ooru pirã, ai t'ẽepai iru k'aurepa mãgipa Cristode ijãai. Parã ijãapataarãpa k'awada-e p'ani chisãgí ijãadak'aa beerãpa ijãadai parãpa k'aripapata perã. Tachi Ak'õrepapai k'awa bi.

Sãga p'anapataadaipia bi ijãada t'ẽepai

17 Írá mia nãga ũraait'ee. Parãpa jiridak'ãri Cristopa oopi k'inia bi parãmaa, p'anadaipia bi parã p'anadap'edaak'a Tachi Ak'õrepa ijãapik'ãri. Mia mãga jarateepari ijãapataarã jõmaarãmaa. 18 Tachi Ak'õrepa Cristode ijãapiru pirã imik'ĩra tauchaa iru bi ichi k'ap'iade, ma eperãpa meraik'araa bi ma tauchaa iru bi. Jõdee ichi k'ap'iade tauchaa wẽe bi pirã ijãak'ãri, tauchaa

bipiik'araa bi. ¹⁹ Mia mǎga jara bi Tachi Ak'õre-it'ee p'ua-e bairǎ eperǎpa tauchaa iru bi wa wēe bi. Jǐp'a Ak'õrepa k'inia bi tachia oodamerǎ ichia jara bik'a. ²⁰ Maperǎ awara baik'araa bi pǐchi naaweda bada k'ǎyaara, Tachi Ak'õrepa ijǎapik'ǎri. ²¹ Esclavo paji pǐrǎ ijǎa beek'ǎri, k'ĩsianáaji pǐ eperǎ jua ek'ari bi perǎ. Jõdee chiparipa pǐ pēi k'inia bi pǐrǎ, k'ǎiwee uchíaji. ²² Esclavopa Cristode ijǎak'ǎri, at'ǎri chipari iru bi mǐda, esclavo-ee pǐk'a beepari, Cristopa iru uchia atada perǎ p'ek'au k'achia jua ek'ariipa. Jõdee esclavo-ee bǐpa Cristode ijǎak'ǎri, Cristo esclavok'a beepari, irua oopi bik'a oopari perǎ. ²³ Cristopa parǎ neto pǐk'a ataji ichi waa kurusode bat'ak'ǎri. Mǎgá ichi piuji parǎpa p'ek'au k'achia oopata wēpapiit'ee mǎik'aapa parǎ o k'achiadeepa k'aripa atait'ee atuanaadamerǎ. Maperǎpǐ parǎ ichideerǎ. Maperǎ óotǐ irua oopi bik'a, oodai k'ǎyaara eperǎarǎpa oopi k'inia p'anik'a. ²⁴ Mapa ĩpemaarǎ, mia et'ewa jaradak'a p'anadaipia bi pǎchi ijǎadai naaweda p'anadap'edaak'a.

Tuu beerǎpa iidi pēidap'edaa p'anauda

²⁵ ĩrá mia p'anaut'ee tuu beerǎpa iidi pēidap'edaa. Mia p'oyaa jara-e Cristopa jarapida, irua nǎgǐ jaratee-e pada perǎ. Mamǐda Tachi Ak'õrepa mǐ chupǐria k'awaap'eda, Cristode ijǎapiji mǎik'aapa iru ũraa mǐmaa jarateepiji. Maperǎ parǎpa na ũraa ũridaipia bi. ²⁶ ĩrapema ijǎapataarǎ miapi iru p'anadairǎ, mǐ-it'ee pipǐara bi tuu bait'ee. ²⁷ Wēra iru bi pǐrǎ, yiaraa iru baik'araa bi. Jõdee wēe bi pǐrǎ, jǐriik'araa bi. ²⁸ Mamǐda miak'ǎiru pǐrǎ,

p'ek'au k'achia oo-e bi Tachi Ak'õre k'ĩrapite. Ichi-aba wẽra tuu bipa imik'ĩra ataru pirã, p'ek'au k'achia oo-e bi. Mamĩda chi miak'ãirutaarã audú miadait'ee na p'ek'au eujãde p'anĩ misa. Mapa mia jara bi pipiara bi tuu bait'ee.

²⁹ Ipemaarã, mia mãga jara bi k'ĩsia bairã taarã-e Cristo cheit'ee. Mãga ni p'anide miak'ãi p'anĩrã p'anadaipia bi tuu beerãk'a; chi Cristopa oopi bik'a oo p'anĩrãk'a. ³⁰ Ma awara t'ãri p'ua p'anĩrã maa-e pirã o-ĩa p'anĩrãpa k'ĩsiadaipia bi Cristopa ãchima oopi k'inia bi, ãchi k'ĩsiade iru p'anĩ k'ãyaara. Ichi-aba ne-inaa neto atapataarãpa k'irãpadaipia bi ãchia net'aa atada ateeda-e pait'ee Tachi Ak'õre eujãdee. ³¹ Ma awara ne-inaa netopataarãpa k'irãpadaipia bi ãchia p'arat'a jitadap'edaa ne-inaa neto pẽidap'edaa pari it'aa ateeda-e pait'ee. Ma p'arat'a mãik'aapa net'aa jiridai k'ãyaara, Cristopa oopi k'inia bi jiridaipia bi, na p'ek'au eujã mãik'aapa jõma aide nĩbi Tachi Ak'õrepa jõpiit'ee perã.

³² Mia nãga ãraait'ee k'ĩsia jõnanaadamerã. Imik'ĩra tuu bipa jiripari ooit'ee Cristopa oopi k'inia bik'a. ³³ Mamĩda miak'ãi bi k'ĩsia nĩbapari na p'ek'au eujãdepema net'aade mãik'aapa chi wẽra o-ĩa bapiit'ee. ³⁴ Mãgĩ imik'ĩrapa auk'a oo k'inia bairã Cristopa oopi k'inia bi mãik'aapa chi wẽrapa oopi k'inia bi, audú k'ĩsia nĩbi chi tuu bi k'ãyaara. Ichiaba wẽra imik'ĩra wẽe bipa k'awa k'inia bi Tachi Ak'õrepa k'ĩsia iru bi ooit'ee ichi ome. Mamĩda chi miak'ãi bipa k'awa k'inia bi chi imik'ĩrapa oopi k'inia bi, mãga ooit'ee chi k'ima o-ĩa bamerã.

³⁵ Mãga jaraji parã k'aripait'ee pia p'anapataadamerã mãik'aapa pãchi t'ãripa Cristopa

oopi bik'a oodamerã.

³⁶ Imik'ĩra tuu bipa pedeeru pirã miak'ãit'ee m̃aik'aapa k'ap'iaapa choo-e bi pirã wẽra wẽe bait'ee maa-e pirã ma wẽra pedeeteeda t'ãri p'uapi k'inia-e bi pirã, miak'ãipia bi. Mãga ooru pirã, p'ek'au k'achia oo-e bi. ³⁷ Mamĩda ichi t'ãride miak'ãi k'inia-e bi pirã m̃agí wẽra ome m̃aik'aapa k'ap'iaapa choo bi pirã, miak'ãik'araa bi. ³⁸ M̃apai ma miak'ãi k'inia bipa pia k'ĩsia bi. Mamĩda ma miak'ãi k'inia-e bipa pipiara k'ĩsia bi.

³⁹ Tachi Ak'õre Ũraa p'ãdade jara bi wẽra miak'ãi bipa awaraa jiriik'araa bi, ichi imik'ĩra chok'ai bi misa. Jõdee ichi k'ima piuk'ãri, pia bi waya jirimerã, mamĩda Cristode ijãapari jiriipia bi. ⁴⁰ Mamĩda mia k'ĩsia bi ma p'ẽtrãa t'ãri o-ĩara bai miak'ãi-ee beeru pirã. Mãga k'ĩsia bi mia. Mimaa Tachi Ak'õre Jaurepa ichiaba k'ĩsiapipari.

8

Nechiara ata bidap'edaa ne-inaa juapa ooda k'ĩrapite

¹ Írá mia p'anaut'ee parãpa iidi p̃eidap'edaa k'awaadait'ee k'odaipia bi wa k'odaik'araa bi nechiara ata bidap'edaa primisiak'a awaraa ak'õre waibia apata k'ĩrapite. Mamĩda m̃agí p'anau naaweda, k'inia bi parãpa k'irãpadamerã audua p'anadaik'araa bi k'awa p'anadairã ne-inaa ooda ai k'ĩrapite it'aa t'ĩpata Tachi Ak'õre-e. Audua p'anadai k'ãyaara, tachia k'inia iru p'anadaipia bi m̃agee net'aade at'ãri ijãa p'anirã, Tachi Ak'õre pia k'awada-e p'anadairã. M̃agá oo p'ani pirã, ãchi k'aripadai Tachi Ak'õre pipiara k'awaadamerã.

² Eperãpa k'isia bi pirã ichiata ne-inaa k'awa bi, wãara mak'iaara k'awa-e bi Tachi Ak'õrepa ichimaa k'awapi k'inia bi. ³ Mamĩda eperãpa Tachi Ak'õre k'inia iru bi pirã, Tachi Ak'õrepa k'awa bi ma eperã wãara irude ijãapari.

⁴ Mãgara ¿k'odaipia bik'ã wa k'odaik'araa bi nechiarã ata bidap'edaa ne-inaa ak'õre waibia apata k'irapite? Tachi ijãapataarãpa pia k'awa p'ani mãgee ne-inaa juapa ooda Tachi Ak'õre-e, ai k'irapite eperãarã it'aa t'ĩ p'ani mĩda, ãchi ak'õre waibia jĩak'aapa. K'awa p'ani mãgee ne-inaa Tachi Ak'õre-e, iru apai perã. ⁵ Ijãadak'aa beerãpa ijãapata atanede maa-e pirã ak'õrejirude maa-e pirã awaraa ne-inaade, na p'ek'au eujãdepema wa pajãdepema, ãchi ak'õre waibiarã jĩak'aapa. (Mãga pada paara, “ak'õre waibiarã” chok'ara paraak'aji.) ⁶ Mamĩda tachi ijãapataarã-it'ee Tachi Ak'õreta Ak'õre Waibia. Ijãapata irua ne-inaa jõmaweda ooji, eperãarã paara. Ma jõmaweda oopiji ichi Warra Jesucristomaa, tachia irude ijãadamerã mãik'aapa irua oopi bik'a oodamerã.

K'irak'aupai ne-inaa k'achia oopidai ewaa ijãa p'anirãmaa

⁷ Tachia k'awa p'ani ne-inaa ai k'irapite it'aa t'ĩpata Tachi Ak'õre-e. Mamĩda awaraarãpa waide pia k'awada-e p'ani. Ewaa ijãa p'anirãpa mãgee ne-inaa at'ãri iru p'ani ãchi naawedapema iru p'anapatap'edaa ak'õre waibiaak'a. Maperã ãchidepemapã k'oru pirã nechiarã awaraarãpa bidap'edaa mãgee ne-inaa k'irapite, mãgĩ k'isia p'uadarii, ma nechiarã k'orupa mãgĩ ak'õre waibia apata at'ãri waawee bai jĩak'aapa. Ma awara k'isia

p'ua bai waide k'awa-e bairã Cristode ijãa bide pia wa k'achia k'oit'ee mãgee nechiara. ⁸ Parã, chi k'awa beerãpa mãgee ne-inaa Tachi Ak'õre-e, k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa ma nechiara k'o beerã pipiara beerãk'a ak'i-e pait'ee. Ichiaba ma nechiara k'oamaa beerã ek'ariara beerãk'a ak'i-e pait'ee. Tachi Ak'õrepa tachi ijãapataarã jõmaweda auk'a ichideerãk'a ak'ipari. ⁹ Mamãda, mãga k'awa p'anide, k'ĩrak'aupai k'ĩsia p'upaidai maa-e pirã ne-inaa k'achia oopidai chi mãga waide pia k'awada-e p'anirãmaa. ¹⁰ K'ĩsiati nãgide. Chi mãga pia k'awa-e bipa parã unuru pirã mãgee ne-inaa bimãi nek'omaa p'ani, auk'a k'o k'iniadarii. Mãpai k'oru pirã, k'achiade baaii, k'ĩsia bairã ne-inaa k'achia oomaa bi. ¹¹ Mãgã parãpa ak'ipi k'inia p'anadairã k'awa p'ani mãgee ne-inaa Tachi Ak'õre-e, chi waide mãga pia k'awa-e bi k'achiade baaipidai. K'ĩrak'aupai pãchi ñpemamaa ne-inaa k'achia oopidai, Cristo ichiaba piuda perã iru k'aripait'ee. ¹² Mãgã pãchi ñpemaarãmaa ne-inaa k'achia oopidak'ãri, k'achia oomaa p'ani Cristo k'ĩrapite. ¹³ Maperã mi ñpema k'achiade baairu pirã ne-inaa k'oparii k'aurepa, mãgara mia waa nechiara k'o-e pait'ee. Ne-inaa k'achia oopi k'inia-e bi michi ñpemaarãmaa mia nechiara k'o bi k'aurepa.

9

Pablo pedee ùripataarãpa iru k'aripadaipia bi

¹ Ne-inaa jõmaweda ooi michia oo k'inia bik'a. Mamãda jĩp'a oo k'inia bi Cristopa oopi bik'a, irua mi ichi ùraa jarateede pëida perã. Awaraa Cristopa

jirit'eradaarāk'a, mia ichiaba Tachi Waibia Jesús unuji michi taupa. Parāpa pida Cristode ijāapata, mia parāmaa jarateenada perā irua ooda parā k'aripait'ee. ² Ūk'uruurāpa ijāada-e p'ani mi Cristopa pēida. Māirāpa ak'i k'inia p'ani mia oopata māik'aapa jarateepata mi imiateedait'ee. Mamīda parā t'āidepema mia jarateeda ijāadap'edaarāpa k'awa p'ani Cristopa mi pēiji, mi k'aurepa Cristo ome araa p'anapata perā. ³ Chi ijāada-e p'anirāpa k'awa k'inia p'ani pirā Cristopa mi pēida wa māga-e, parā p'anapata ak'idaipia bi.

⁴ Cristopa mi wāara pēida perā, irude ijāapataarāpa chik'o māik'aapa pania mimaa teedaipia bi. ¿Wāara-ek'ā? ⁵ Awaraa Cristopa pēida eperāarā, Pedropa māik'aapa Cristo ipemaarāpa āchi wēraarā Cristode ijāa p'ani atEEPata awara āyaa wādak'āri. Māga wādak'āri, ijāapataarāpa āra k'aripapata. ¿Parāpa auk'a mi ome māgá ook'ajida-ek'ā, wēra iru bada paara? ⁶ ¿Pia bik'ā mi Bernabé ome mimiadamerā chik'o iru p'anadait'ee? ¿Pia-e bak'ajik'ā taipa jarateepata ūrirutaarāpa k'aripadamerā?

⁷ ¡K'ĩsĩati! Eperā soldao pak'āri, chik'o māik'aapa awaraa net'aa irumaa pari teepata. Ichiaba eperāpa ne-uuda chauk'āri, ichia madepema pari k'opari. Ichiaba ne-animalaarā wariparipa k'opari ichia wari bidepema. Māgapɪ p'ani tai jida ichiaba. ⁸ Michi k'ĩsiadoopa māga jara-e bi. Tachi Ak'ōre Ūraa Moisemaa p'āpidade ichiaba māga jara bi:

⁹ 'P'ak'a it'ai jĩnāati trigo t'iamaa bak'āri. Ita-aria k'opiti.' (Dt 25.4)

Tachi Ak'õrepa m̃ga jarak'ãri, p'ak'a aupai ichi k'ĩsiade iru ba-e paji. ¹⁰ Jĩp'a tai, ichi mimia oopataarãta, ichi k'ĩsiade iru baji, k'inia bairã awaraa ijãapataarãpa tai k'aripadamerã ne-inaa w̃e p'anadak'ãri. Ne-uupataarãpa ne-uu chuda p'epataarã ome auk'a jita k'inia p'ani ãchi mimia pari. ¹¹ M̃ga pik'a taipa jarateedak'ãri Cristopa ooda parã k'aripait'ee, auk'a jita k'inia p'ani chik'o m̃aik'aapa pania parã juadepema. ¹² Awaraarãmaa tee p'ani pirã, ¿ichiaba taimaa teedaipia bi-ek'ã?

Mamĩda tachi juadoopa mimiapata, parãmaa ne-inaa iidida-e pait'ee. M̃ga oopata parãpa k'ĩsianaadamerã taipa jarateepata ne-inaa falta p'ani atadait'ee. ¹³ Parãpa k'awa p'ani Tachi Ak'õre te waibiadepema altarmãi mimiapataarãpa m̃aik'aapa ne-animalaarã paapataarãpa k'opata eperãarãpa aneepatadepema paapidait'ee Tachi Ak'õre-it'ee. ¹⁴ M̃ga pik'a Cristopa jaraji ichi ũraa jarateepataarãpa ne-inaa jitadaipia bi awaraa ijãapataarã juadeepa.

¹⁵ Mamĩda mia parãmaa maarepida iidi-e paji m̃aik'aapa at'ãri iidi-e bi. Ma k'ãyaara piu baibeei jarrapa parãmaa k'ĩsiapii k'ãyaara mia Cristo mimia oo bi ne-inaa atait'ee.

¹⁶ Mamĩda mi pipiara bi-e apemaarã p̃ida eperãarã k'ãyaara, ne-iidi-e bairã. Cristopata mi p̃iji ichi ũraa jarateede. Maperãpi mia jarateepari. Waawee bak'aji, jaratee-e pada paara irua oopi bik'a, irua mi miapii jĩak'aapa. ¹⁷ Ma awara michi k'inia jarateeda paara, ne-inaa ata k'inia bak'aji na mimia pari. Mamĩda m̃ga-e. Mia na mimia oopari Cristopa oopi bik'a. Mapa maarepida mimaa teeda-e p'ani m̃da, jĩp'a jarateeit'ee,

ma-it'eeta Cristopa mi jirit'erada perã. ¹⁸ Mia maarepida parãmaa teepi-e pait'ee. Nãgapai mia k'inia bi. Michi t'ãripa na mimia oo k'inia bi Cristopa oopi bik'a.

¹⁹ Mia jõmaweda ooi Cristopa oopi bik'a, eperãarã esclavo-e perã. Mamãda mi eperãarã esclavok'a padaipari nãga perã. Ba k'inia bi mia jaratee bi ùri p'anĩrã p'anapatak'a, ma jaratee bi ùridak'ãri, Cristode ijãadamerã. ²⁰ Judiorã t'ãide jaratee nipak'ãri, ãrapa oopatak'a oopari. Ichiaba Moisepa p'ãdade jara bik'a oopari. Cristode ijãadak'ãriipa mi mãgí ùraa p'ãda jua ek'ari bi-e mĩda, mãga oopari ãrapa irude ijãadamerã. ²¹ Jõdee judio-eerã t'ãide jaratee nipak'ãri, oopari ãrapa oopatak'a. Mamãda Cristopa oopi k'inia bik'a oopari, ãrapa ichiaba Cristode ijãadamerã. ²² Ma awara Cristode pia ijãada-e p'anĩrã jarateek'ãri, jarateek'aa k'ĩsia k'awaa bĩpa jarateeparik'a. Ærapa k'ĩsia p'anik'a mia k'ĩsiapari mãik'aapa jĩp'a jarateepari, ãrapa Tachi Ak'õre pipiara k'awaadamerã mãik'aapa waapiara Cristode ijãadamerã. Michi wãrumaa mãga oo bi, k'inia bairã mia jaratee bi ùrirutaarãpa Cristode ijãadamerã. ²³ Ma k'aurepa ijãa p'ani pirã, mi ome auk'a k'awaadai jõmaweda Tachi Ak'õrepa k'ĩsia iru bi ichideerã-it'ee.

²⁴ Parãpa k'awa p'ani p'irapataarã p'iradak'ãri, jõmaweda isapai p'irapata, ata k'inia p'anadairã ne-inaa teepata chi naapiara panarumaa. Mãga pik'a parã p'anadaipia bi, ne-inaa oomaa p'anide Cristopa oopi bik'a. Mãgá atadai Tachi Ak'õrepa k'ĩsia iru bi teeit'ee Cristode ijãapataarãmaa. ²⁵ Eperã p'irait'ee pak'ãri, ichi k'ap'ia pia ak'ipari.

Ewari chaa p'irapari ñyapaa-e pait'ee apemaarã ome p'irak'ãri. P'irapataarã jõmaarãpa mǎgá oopata, naapiara pana k'inia p'anadairã atadait'ee poro jĩra k'irudee ooda; taarã chook'aa bita. Mǎga pik'a tachia oo k'inia p'ani oo amaapata mǎik'aapa Cristopa oopi bik'a oopata atadait'ee it'aripema poro jĩra; Tachi Ak'õrepa k'ĩsia iru bi teeit'ee ichideerãmaa; mǎgí ne-inaa jõk'aa bi. ²⁶ Mapa mia ook'aa p'irapari pariatua p'iraparik'a maa-e pirã boxeo chõoparik'a nãu aupai sĩk'ãri. Jĩp'a t'ãripa mia oopari Cristopa oopi bik'a. ²⁷ Michi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iaapa ne-inaa oo k'inia bak'ãri, mǎga oopik'aa nǎga perã. Michi k'iniapai ooru pirã, k'ĩra nejasia bait'ee it'ari panak'ãri Tachi Ak'õre k'ĩrapite. Ma awara mǎga ooru pirã, Cristopa ne-inaa k'ĩsia iru bi teeit'ee ichideerãmaa mimaa tee-e pait'ee, mia awaraarãmaa jaratee bajì mĩda na p'ek'au eujãde bi misa.

10

Ūraa it'aa t'inaadamerã awaraa ak'õre waibia apatamaa

¹ Irá ñpemaarã, k'irãpapiit'ee sǎga chonaarãweda Tachi Ak'õrepa tachi judiorã chonaarã ak'ipachi. Jĩraradeepa ãra jõmaweda ak'i bapachi Egiptodeepa uchiadak'ãri. Ma awara ãra jõmaweda sĩapiji Mar Rojo esajĩak'a p'oodade. ² Ma jĩraradeepa Tachi Ak'õrepa o jara wãji ãramaa Moisés k'ap'ia pari mǎik'aapa iru k'ap'ia pari ãra k'aripaji Mar Rojo sĩadamerã. Mǎgá Tachi Ak'õrepa ãra jõmaweda Moisés jua ek'ari bijì, tachi ijãpataarã Cristo jua ek'ari bĩparik'a ijãadap'eda, poro

choopidak'ãri. ³ Ma awara Tachi Ak'õrepa *maná* pëida it'ariipa jõmaarãmaa k'opipachi ⁴ mãik'aapa topiji pania mãudeepa uchiapida. Cristo mãgí mãuk'ata baji, ichideepa uchiapachi perã Tachi Ak'õre Jaure k'aripade ãra wãrutamaa. ⁵ Tachi Ak'õrepa ma jõma oopachi mïda ãra k'aripait'ee, ooda-e p'anapachida irua oopi k'inia badak'a. Mapa Tachi Ak'õrepa perã jõmaweda piupiji, eujã pania wëe bide wãyaarutade.

⁶ Tachia mãgí chonaarãpa oodap'edaade k'ĩsiadak'ãri, k'awaadaipia bi ãrapa oodap'edaa k'achia baji Tachi Ak'õre k'ĩrapite. Mapa k'ĩrak'aupai mãgá oodai ãrapa oodap'edaak'a. ;Oonaadáma tachia ne-inaa k'achia k'ĩra t'ãdoo oo k'inia p'anik'a! ⁷ It'aa t'ĩnáati ne-inaa juapa ooda k'ĩrapite, chonaarã ùk'uruurãpa oopatap'edaak'a. Tachi Ak'õre Ûraa p'ãdade jara bi:

'Eperãarãpa fiesta oojida ne-inaa juapa ooda k'ĩrapite, ai k'ĩrapite it'aa t'ĩpata. Ma-it'ee nek'ojida, ne-inaa tojida, maap'eda pëirajida.' *(Ex 32.6)*

⁸ Ichiaba pariatua p'ek'au oonáati, ma k'aurepa ewari abaade Tachi Ak'õrepa ãradepemaarã veintitrés mil k'iniipida perã. ⁹ Ichiaba Tachi Ak'õre k'ĩraupináati ãradepemaarãpa oodap'edaak'a, jaradak'ãri Tachi Ak'õrepa ãra p'oyaa pia ak'i-e paji. Maperã Tachi Ak'õrepa taamaarã pëiji k'aak'oodamerã. Mapa chok'ara piujida. ¹⁰ Ichiaba Tachi Ak'õre ãpíte ik'achia pedeenáati ãradepemaarãpa oodap'edaak'a. Mãga oodap'edaa perã Tachi Ak'õrepa it'ariipa ichi ángel pëiji; mãgipa chok'ara peemerã.

11 Tachi chonaarã mǎgá p'anadap'edaa perã, pia ak'idaipia bi ãrapa oodap'edaa, Tachi Ak'õrepa mǎgí oodap'edaa p'ãpida perã ichi ũraa p'ãdade, tachia k'awaadamerã mǎik'aapa auk'a oonaadamerã, ni p'ani misa na p'ek'au eujã jõru. 12 Mǎpai parã t'ãidepemapa k'ĩsia bi pirã ichiata oopari Cristopa oopi bik'a, k'ĩrak'aupai ne-inaa k'achia ooi. 13 Edaare tachi t'ãridepai k'ĩsia p'aneepata ne-inaa k'achia oodait'ee. Ma awara netuarapa k'ĩsiapipari ne-inaa k'achia oodamerã. Mǎga p'asapari jõmaarã ome. Mamĩda mǎga p'asak'ãri parã ome, ijãadaipia bi Tachi Ak'õrepa k'aripait'ee choodamerã, k'achia ooda-ee.

14 Maperã, ãpemaarã k'iniarã, parãpa k'ĩsiaruta pirã wãdait'ee awaraa ak'õre waibia apata k'ĩrapite it'aa t'ĩde, ãmǎgá oonáati! 15 Parã k'ĩsia k'awaa p'ani. Mapa k'ĩsiadaipia bi mia jara bide k'awaadait'ee seewa maa-e pirã wãara. 16 ¡K'ĩsĩati! ¿K'ãata jara k'inia bima tachia oopata, vino todak'ãri mǎik'aapa pan k'odak'ãri k'irãpadait'ee Jesucristo piuda tachi pari? Todai naaweda mǎik'aapa k'odai naaweda, it'aa t'ĩpata Tachi Ak'õremaa jaradait'ee iru t'ãri pia bi Cristo tachi pari piupida perã. Ma vino todak'ãri, k'irãpa p'ani Cristo waa bat'ada k'aurepa, tachi araa p'anapata iru ome. Ichiaba ma pan k'odak'ãri, k'irãpa p'ani Cristo k'ap'ia piuda k'aurepa tachi araa p'anapata apemaarã Cristode ijãapataarã ome. 17 Tachi chok'ara p'ani mĩda, mǎgí pan k'odak'ãri, eperã apai pik'a p'anapata Cristo piuda k'aurepa, iru ome tachi chaachaa araa p'anapata perã.

18 ¡K'ĩsĩati! Israel pidaarãpa ne-animalaarã

ateedak'ãri paapidait'ee Tachi Ak'õre altarmãi, ak'ipipata irude ijãa p'ani. Ma awara mãgí ne-animalaarãdepema k'odak'ãri, ak'ipipata ãchi Tachi Ak'õredeerã. ¹⁹ Ma jaradapa mia jara k'inia-e bi ne-inaa ai k'ĩrapite it'aa t'ĩpata Tachi Ak'õrek'a bi. Ichiaba jara k'inia-e bi nechiara ata bidap'edaa ma k'ĩrapite pipiara bi awaraa nechiara k'ãyaara. ²⁰ Ma k'ãyaara jara k'inia bi Tachi Ak'õrede ijãadak'aa beerãpa nechiara k'odai naaweda, biruta pirã ne-inaa juapa ooda k'ĩrapite, ak'ipipata mãgíde ijãa p'ani, tachia Cristode ijãapatak'a. Mamída mãga oodak'ãri, wãara ooda-e ãchi ak'õre waibia apata-it'ee. Jĩp'a oopata netuaraarã-it'ee, mãgee ne-inaa juapa ooda k'ĩrapite it'aa t'ĩpata netuarade perã. Maperã parã wãnáati mãgí ne-inaa ai k'ĩrapite it'aa t'ĩpatamaa k'odait'ee nechiara ata bidap'edaa ma ne-inaa k'ĩrapite. Mãga ooruta pirã, ak'ipi p'ani araa p'ana k'inia p'ani netuaraarã ome. ¡Mia mãga k'inia-e bi! ²¹ ¿Parã araa p'anadaipia bik'ã netuara ome? ¡Mãgá oodaik'araa bi, Cristo waa bat'ada k'aurepa iru ome araa p'anapata perã! ¿Netuara eere p'anĩrã ome k'odaipia bik'ã nechiara netuaramaa teeda? Mãga oodaik'araa bi, Cristode ijãapataarã ome araa p'anapata perã iru piuda k'aurepa.

²² ¡Tachi Ak'õre k'ĩraupináati ome weda oo k'inia p'anipa! ¿K'ĩsia p'anik'ã Tachi Ak'õre p'oyaadai, irua parã miapinaamerã?

Apemaarã ijãapataarã ijãa amaapidaik'araa bi

²³ “Míchia oo k'iniata ooit'eeda” apata. Mamída ma ne-inaa k'achia bi pirã, tachia apida k'aripada-e pait'ee. Tachia ne-inaa oodaipia bi jõmaarãpa

Tachi Ak'õre Ûraa pipiara k'awaadamerã mãik'aapa oodamerã Cristopa oopi bik'a. ²⁴ Apidaapa ne-inaa oodaik'araa bi ichi-it'ee aupai. Ichiaba ooipia bi awaraarã k'aripait'ee.

²⁵ Nechiara netodak'ãri chi netopatamã, iid-ináati mǎgí nechiara ata bijida ne-inaa k'ĩrapite wa mǎga-e. K'awaa ataruta pirã ma nechiara ata bidap'edaa ne-inaa k'ĩrapite, k'ĩsia p'uadariit'ee. ²⁶ Mǎga iididaik'araa bi Tachi Ak'õre Ûraa p'ãdade jara bairã:

'Na p'ek'au eujã mãik'aapa jõmaweda aide nĩbi Tachi Ak'õre-it'ee, ichiata ooda perã.' (Sal 24.1)

²⁷ Tachi Ak'õre Ûraade mǎga jara bairã, Cristode ijãak'aa bipa parãdepema aba atee k'inia bi pirã ichi temaa nek'ode, mãik'aapa pi wã k'inia bi pirã, wãji mãik'aapa k'óji ãrapa teeruta. K'ĩsianáaji mãik'aapa iidináaji ma nechiara ata bijida ne-inaa k'ĩrapite wa mǎga-e. ²⁸ Mamĩda mama bide awaraapa pimaa jarai: "Nǎgí nechiara ata bijida ne-inaa juapa ooda k'ĩrapite, ai k'ĩrapite it'aa t'ĩpata". Mǎga jararu pirã, pia ma nechiara k'oik'araa bi, mǎgí eperã k'ĩsia p'uapiamaapa. ²⁹ Mia mǎga jara-e bi pi k'ĩsia p'ua bai jĩak'aapa; jĩp'a chi apemamaa k'ĩsiapiamaapa parãpa k'achia oodai mǎgí nechiara k'oruta pirã.

Mamĩda pia iidii: "¿K'ãare-it'ee mia ooipia bima awaraarãpa oopi k'inia p'anik'a, ãchi k'ĩsia p'ua p'anadairã? ³⁰ ¿Pia-e bik'ã, Tachi Ak'õremaa gracias jarap'eda k'oit'ee ne-inaa k'ĩra t'ãdoo? Pia bi pirã, ¿mia, sãap'eda ooima awaraapa oopi k'inia bik'a?" Mia jarait'ee sãap'eda mǎga oodaipia bi. ³¹ Tachia

ne-inaa k'odak'ãri maa-e pirã todak'ãri maa-e pirã ne-inaa awaraa oodak'ãri, jômaweda oodaipia bi Tachi Ak'õre-it'ee, jõmaarãpa iru waaweedamerã. ³² Mapa parãpa piata oodaipia bi judiorã k'irapite mãik'aapa judio-eerã k'irapite mãik'aapa awaraa ijãapataarã k'irapite, ne-inaa k'achia oo k'inia p'ananaadamerã parã k'aurepa. ³³ Mia jiripari mãga ooit'ee. Ne-inaa oo-e michi-it'ee aupai. Jõma oopari awaraarã k'aripait'ee, arapa Cristode ijãadamerã. Mãgá irua ãra o k'achiadeepa k'aripa atai.

11

¹ Óoti mia ooparik'a, mia oopari perã Cristopa jarateedak'a na p'ek'au eujãde nipak'ãri.

Sãga oodaipia bi ijãapataarã it'aa t'ĩdait'ee pak'ãri

² Irã mia jara k'inia bi parãpa pia oo p'ani, k'irãpa p'anadairã mi sãga bapari parã ome bak'ãri. Mi o-ia bi parã ome, at'ãri oopata perã mia jarateedak'a. ³ Mamida k'inia bi parãpa pipiara k'awaadamerã Tachi Ak'õre jõmaarã k'ãyaara waibiara bi. Cristo iru jua ek'ari bi mãik'aapa imik'ĩraarã Cristo jua ek'ari p'ani mãik'aapa wẽraarã achi imik'ĩraarã jua ek'ari p'ani. ⁴ Maperã parã ijãapataarã chip'edaidak'ãri, imik'ĩrapa ichi poro wãk'aik'araa bi it'aa t'ĩmaa bak'ãri maa-e pirã Tachi Ak'õrepa jarapiru jaramaa bak'ãri. Ichi poro wãk'aru pirã, ak'ipiit'ee ichia waawee-e ichi poro waibia Cristo. ⁵ Jõdee wẽrapa ne-inaa ichi porode jãipia bi, it'aa t'ĩk'ãri maa-e pirã Tachi Ak'õrepa jarapiru jarak'ãri. Ichia wãk'apari jĩ-e bi pirã, ak'ipii ichi imik'ĩra waawee-e bi. Ma awara awaraarãpa mãgí

wěra ak'idak'aa pait'ee wěra piak'a, wěra poro wēpida pia ak'idak'aa perā. ⁶ Māgí ijāapari wērapa ichi porode ne-inaa wāk'apari jī k'inia-e bi pīrā, ħpīpiara bak'aji-ek'ā ichi puda jida t'īpit'aamerā maa-e pīrā wēpit'aamerā, wěra k'achia beerā ome oopatak'a? Mamīda k'īra nejasia bi pīrā māgá bait'ee jōmaarā k'īrapite, māgara puda t'īpiik'araa bi. Ma k'āyaara ne-inaa wāk'apari ichi porode jīpia bi.

⁷ Pia jarait'eera, imik'īrapa ichi poro wāk'aik'araa bi ichi Tachi Ak'ōre k'īrak'a bairā māik'aapa ichi Tachi Ak'ōrepa bida perā na p'ek'au eujāde nībi poro waibia bamerā. Jōdee wērapa ichi poro wāk'aipia bi ak'īpiit'ee imik'īra ichi poro waibia. ⁸ Mia māga jara bi Tachi Ak'ōrepa eperā ook'āri, imik'īra naapiara ooda perā, maap'eda wěra ooji māgí imik'īra orrodepa. ⁹ Tachi Ak'ōrepa māgí imik'īra oo-e paji wěra k'aripamerā; jīp'a wērata ooji imik'īra k'aripamerā. ¹⁰ Maperā wěra Cristode ijāapari pīrā, ichi poro wāk'aipia bi. Māga ook'āri, ak'īpipari Tachi Ak'ōre k'īrapite māik'aapa iru angeleerā k'īrapite, ichi bapari imik'īra jua ek'ari māik'aapa Cristo jua ek'ari.

¹¹ Mamīda Cristode ijāadak'āri, wěra imik'īra ome auk'a p'ani Tachi Ak'ōre k'īrapite. Mapa chik'aripa p'anapataadaipia bi. ¹² Tachia k'awa p'ani māgá auk'a p'ani omee weda uchiadap'edaa perā Tachi Ak'ōre juadepa. Chi naapema wěra uchiaji chi naapema imik'īradepa. Mamāik'aapata imik'īraarā uchiapata wēraarādepa t'odak'āri.

¹³ Māpai, parāpata ak'idaipia bi k'awaadait'ee pia bi wa pia-e bi ijāapari wěra ne-inaa wāk'apari

wēe porode it'aa t'imerã Tachi Ak'õremaa. ¹⁴ Ma awara pãchia oopatade k'ĩsiadak'ãri, k'awa p'ani pia-e bi imik'ĩra puda waree bamerã. ¹⁵ Jõdee wēra puda waree bak'ãri, k'ĩra wāree unupata. Mamĩda Tachi Ak'õrepa mǎgá waripi-e paji k'ĩra wāree aupai ak'idamerã; jĩp'a ak'ipiit'ee wēra ichi imik'ĩra jua ek'ari bi. ¹⁶ Apidaapa mia jara aupada ijãa k'iniada-e p'ani pirã, ijãanãati. Mamĩda k'awaadaipia bi taipa jõmaarãmaa mǎga jarateepata. Ma awara ijãapataarã apemaarãpa oopata ma jarateepatak'a.

Sǎga oodaipia bi Jesucristo piuda k'irãpadait'ee

¹⁷ Irã ũraait'ee sǎga oodaipia bi parã ijãapataarã cheepurudak'ãri Cristo piuda k'irãpadait'ee. Ai naawedapemak'a p'oyaa jara-e pãchia pia oomaa p'ani, mǎgá ooda-e p'anadairã. Cristopa oopi k'inia bik'a oodai k'ãyaara, ne-inaa k'achia oomaa p'ani. ¹⁸ Mǎga jara bi mimaa nepiridap'edaa perã parãdepema ũk'uru cheepurudak'ãri, ne-inaa jedek'odak'aa auk'a k'ĩsiada-e p'anadairã. Mapa awara-awaraa nek'opata. K'ĩsia bi wāara ũk'uru mimaa nepiridap'edaa. ¹⁹ Mamĩda mǎgá parãdepema ũk'uruurãpa pãchia oo k'iniata ooda-e pada paara, k'awa-e pak'aji chisǎgĩirãpa wāara oopata Cristopa oopi bik'a, iru k'inia iru p'anapata perã. ²⁰ Mǎgá pariatua k'o p'anik'a k'odaik'araa bi. ¡Mǎgá Cristo piuda k'irãpadak'aa! ²¹ Mimaa nepirijida parãdepemaarã ũk'uru cheepurudak'ãri ne-inaa jedek'odait'ee, apemaarã ijãapataarã nida-ee. Maperãpi ijãapataarã ũk'uru jarra oopata. Jõdee awaraarãpa k'opata bi jãwaadarutamaa mǎik'aapa vino topata piu p'aneerutamaa. ²² Chi mǎga

oopataarãmaa iidi k'inia bi: ¿Pãchi te wêe p'anik'ã nek'odait'ee mãik'aapa todait'ee? ¿Waaweeda-e p'anik'ã pãchi ïgrete, chi araa che p'anirã jida ichiaba? ¿Chupiria chedeerã k'ira nejasiapi k'inia p'anik'ã? ¿K'ãata parãmaa jaraima? ¿Pia oo p'anik'ã? ¡Mãga-epi!

*Jesupa ooda k'irãpapiit'ee ichide ijãapataarãmaa
(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)*

²³ Jesucristopa mimaa jarateeda, mia jõdee parãmaa jarateji. Ai ewate p'arik'ua Jesús traicionaadai naaweda, nek'omaa p'anide ichia pan ataji ²⁴ mãik'aapa it'aa t'iji gracias jarait'ee Tachi Ak'õremaa. Ma pan k'õrat'aaji jedeit'ee mãik'aapa mägaji:

—Nãgí pan mi k'ap'ia, mi peepiit'ee perã parã k'aripait'ee. Nãgá pan k'odak'ãri, k'opatáati k'irãpadait'ee mi piuda parã pari.

²⁵ Mãgá ichiaba, nek'o aupadap'eda, Jesupa vino copa jitaji mãik'aapa mägaji:

—Nãgí vino mi waa, michi waa bat'ait'ee perã mi piuk'ãri eperãarã pari. Tachi Ak'õrepa nãgí ùraa chiwidi jara bi. Michi waa bat'ada k'aurepa irua wëpapiit'ee parãpa p'ek'au k'achia oopata mãik'aapa michideerã papiit'ee. Nãgá vino todak'ãri, topatáati k'irãpadait'ee mia ooit'ee bi eperãarã pari.

²⁶ Mãga jarada perã Jesucristopa, tachia ma pan k'odak'ãri mãik'aapa ma vino todak'ãri, k'irãpapata Cristo piuda tachi pari. Mãgá oo p'anadait'ee, iru waya cheru misa.

K'ĩrak'aupai pan vino ome pariatua k'odai

27 Māga jōmaarāmaa ak'ipipata perā, eperāpa ma pan pariatua k'oru pirā maa-e pirā ma vino pariatua toru pirā, k'achia oomaa bi, ichi-it'ee p'ua-e bairā Cristo piuda jōmaarā pari. 28 Maperāpi Cristode ijāapari chaa ma pan k'oi naaweda māik'aapa ma vino toi naaweda, ichi t'āridepai k'īsiaipia bi k'awaait'ee wāara k'oru māik'aapa toru k'irāpait'ee Cristo piuda ichi pari wa māga-e. 29 Māgá oopia bi Tachi Ak'ōrepa miapiit'ee perā ma pan pariatua k'opataarā māik'aapa ma vino pariatua topataarā, chik'o jīp'aa k'opatak'a. 30 Parādepema chok'ara māgá pariatua k'opata perā, k'ayaa p'ani māik'aapa ūk'uru jai-idaa p'ani. 31 Mamīda māgí k'odai naaweda māik'aapa todai naaweda, k'īsiaruta pirā oo amaadait'ee tachia p'ek'au k'achia oopata, Tachi Ak'ōrepa tachi miapi-e pait'ee. 32 Māga oodak'āri, pariatua k'oda-e pait'ee. Tachi Ak'ōrepa miapipari ma pan pariatua k'opataarā māik'aapa ma vino pariatua topataarā, āchia k'awaadamerā irua oopi k'inia bi. Māga k'awaadak'āri māik'aapa oodak'āri, irua āchi k'aripait'ee atuanaadamerā ijāadak'aa beerāk'a, eperāarā jōmaweda panadak'āri iru k'īrapite.

33 Mapa ĩpemaarā, cheepurudak'āri pan k'odait'ee māik'aapa vino todait'ee Cristo piuda k'irāpadait'ee, nipatāati jōmaweda cherutamaa, chik'inia ne-inaa jedek'odait'ee. 34 Apida jarrapisia bi pirā, chei naaweda, ichi temāi nek'oipia bi. Parāpa māga ooruta pirā, Tachi Ak'ōrepa miapi-e pait'ee pariatua k'o p'ani k'aurepa.

Mi parāmaa wāk'āri, waapiara jarateeit'ee.

12

Tachi Ak'õre Jaurepa ne-inaa oopipari Cristode ijãapataarãmaa

¹ Irá ìpemaarã, p'anaut'ee parãpa iidi pëidap'edaa. Iidijida k'ãata oopipari Tachi Ak'õre Jaurepa Cristode ijãapataarãmaa. Nãgí jarateeit'ee pia k'awaadamērã.

² K'irãpa p'ani parã p'anapatap'edaa Cristode ijãadai naaweda. Tachi Ak'õre k'ìrapite k'achia oopachida it'aa t'ìpatap'edaa perã ne-inaamaa, Tachi Ak'õre awara. Mãga oopachida mãgee ne-inaa pedeedak'aa beemaa, chok'ai-e p'ani mĩda.

³ Mãga oopachida pia k'awadak'aa pada perã sãga Cristode ijãadait'ee mãik'aapa sãga oodait'ee irua parãmaa oopi k'inia bik'a. K'awapatáati Tachi Ak'õre Jaurepa eperãarãmaa nãga jarapik'aa: “Jesús Tachi Ak'õre Warra-e”. Jìp'a jarapipari: “Jesús Tachi Poro Waibia.”

⁴ Parãpa k'awaadaipia bi Tachi Ak'õre Jaurepa Cristode ijãapataarãmaa ne-inaa k'ìra t'ãdo oopipari chik'aripa p'anapataadamerã. Mãga oopari ne-inaa pia oo k'inia bairã ijãapataarã-it'ee. ⁵ Ichia ma ne-inaa jõma oopipari Cristo, Tachi Poro Waibiapa oopi k'inia bik'a. ⁶ Ijãapari chaa ma ne-inaa awara ooi ichi k'õp'ãyo k'ãyaara. Mamĩda Tachi Ak'õrépata ma ne-inaa ichita ãramaa oopipari. ⁷ Mãgá Tachi Ak'õre Jaurepa ma ne-inaa awara-awaraa oopipari Cristode ijãapataarãmaa, ãchi chik'aripa p'anapataadamerã. ⁸ Abaamaa k'ìsia k'awaapipari jarateemerã ne-inaa Tachi Ak'õrepa k'awapi k'inia bi. Awaraarãmaa pipiara k'awapipari Tachi Ak'õrepa wãarata

jara pëida, mǎga jarateemerǎ. ⁹ Ichiaba Tachi Ak'õre Jaurepa waapiara ijǎapipari Cristode ijǎa bĩmaa, k'awaamerǎ wǎara uchiat'ee Tachi Ak'õrepa jara bik'a, waide unu-e bi mĩda. Ichiaba awaraarǎmaa k'ayaa beerǎ jipapipari. ¹⁰ Ma awara awaraarǎmaa ne-inaa oopipari eperǎarǎpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa. Awaraarǎmaa jarapipari Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a. Awaraarǎmaa k'awapipari eperǎpa wǎara jaratee bi Cristopa oopi bik'a wa netuarapa oopi bik'a. Awaraarǎmaa pedeepipari irua k'awa-e bi pedeede, jarateemerǎ Tachi Ak'õre Ũraa mǎgá pedee bipa. Awaraarǎmaa k'awapipari k'ǎata jara bi ma eperǎpa, pedee irua k'awa-e bita pedee k'ǎri, jõmaarǎpa k'awaadamerǎ irua jara k'inia bi. ¹¹ Mǎgá oopari Tachi Ak'õre Jaurepa. Irua aupaita k'awapipari Cristopa oopi k'inia bi ichide ijǎapataarǎmaa.

Cristode ijǎadak'ǎri, tachi k'ap'ia apai pik'a p'ani

¹² Irá jarait'ee sǎap'eda Tachi Ak'õre Jaurepa mǎgá ne-inaa awara-awaraa oopipari Cristode ijǎapataarǎmaa. Tachi k'ap'ia apai bi mĩda, aide nǎgee paraa: biiri, poro, jua, t'ǎri; jǎga bee chok'ara. Mǎga pik'a Cristo apai bi mĩda, irude ijǎapataarǎ araa p'anapata iru ome. K'ap'ia apai pik'a p'ani, chok'ara p'ani mĩda. ¹³ Tachi ijǎapataarǎ mǎga p'ani ijǎapari chaa Cristode ijǎa beek'ǎri, Tachi Ak'õre Jaurepa iru araa bapipari perǎ ape-maarǎ ijǎapataarǎ ome. Auk'a oopari judiorǎ ome, judio-eerǎ ome, esclavoorǎ ome, esclavo-eerǎ ome. Mǎga oopari, chok'ara p'ani mĩda, apai pik'a p'anadamerǎ Cristo ome. Mapa tachia poro

choopipata ak'ipidait'ee araa p'ani Cristo ome Tachi Ak'õre Jaure k'aurepa.

¹⁴ Tachi eperã k'ap'iade bi poro, jua, bïiri mãik'aapa t'ãri. Jãgee jõmaarãpa k'aripapata tachia ne-inaa oodamerã. Mãga pik'a tachi ijãpataarã chok'ara p'ani mïda, chik'aripa p'anapata Cristo-it'ee ne-inaa oodait'ee. ¹⁵ K'ĩsiadáma nãgide. Tachi bïiri pedeeda paara, jarak'aji: “Juapa mi k'ãyaara ne-inaa chok'araara oopari perã, mi mak'iaara servi-e bi na k'ap'iade.” Mãga jarak'aji mïda, at'ãri tachi k'ap'iade bi. ¹⁶ Maa-e pirã tachi k'ïiri pedeeda paara, jarak'aji: “Tau mi k'ãyaara pipiara bairã, mi mak'iaara servi-e bi na k'ap'iade.” Mãga jarak'aji mïda, at'ãri tachi k'ap'iade bi. ¹⁷ Tachi k'ap'ia jõma tau pada paara, k'ïiri wê-e pak'aji ùridait'ee mãik'aapa jõma k'ïiri pada paara, k'ï wê-e pak'aji ïdait'ee. ¹⁸ Mamïda mãga-e. Tachi Ak'õrepa tachi k'ap'iade nïbi jõmaweda biji mãgí bimãi, ichia k'ĩsia iru badak'a. ¹⁹ Tachi k'ap'ia jõmaweda bïiri maa-e pirã jua maa-e pirã tau pada paara, k'ap'ia wêe p'anak'ajida. ²⁰ Mamïda mãga-e. Ne-inaa k'ïra t'ãdoo paraa mïda, ichita k'ap'ia apai bi.

²¹ Tachi k'ap'ia mãga bi perã, tachi tau pedee k'awaa bada paara, p'oyaa jara-e pak'aji juamaa: “Mia pi k'inia-e”. Poropa pida p'oyaa jara-e pak'aji bïirimaa: “Mia pi k'inia-e.” ²² Ma k'ãyaara ne-inaa jõma tachi k'ap'iade, mak'iaara p'oyaa ooda-e pik'a k'edee paara, auk'a k'aripapata tachi k'ap'ia chok'ai bamerã mãik'aapa k'ap'ia pia bamerã. ²³ Ma awara tachi k'ap'iade nïbi ùk'uru pia chiopata tachi piara unudamerã. Mamïda ùk'uru awaraarãmaa unupi k'iniadak'aa. Mapa wãk'apata

p'arupa. ²⁴ Jōdee chi unupi k'inia bita taawa iru p'anapata. Māga oopata Tachi Ak'ōrépata tachi k'ap'ia māga ooda perā, pipiara iadamerā aide nībi mak'iaara p'oyaa oo-e pik'a k'edee māik'aapa pia-e pik'a k'edee. ²⁵ Māga ooji tachi k'ap'iade nībi jōma chik'aripa p'anadamerā. ²⁶ Tachi k'ap'iade bi apida p'ua nībeeru pīrā, k'ap'ia jōmaweda miapari ma k'aurepa. Jōdee tachi k'ap'iade nībi apida pi-ia unuruta pīrā, k'ap'ia jōmaweda o-īadaipari.

²⁷ Ma jōma jara aupadade k'īsiadak'āri, k'awa p'ani tachi ijāapataarā Cristo k'ap'iak'a p'ani, iru ome araa p'anapata perā. ²⁸ Tachi Ak'ōrepa tachi k'ap'iade nībi chaa mimia awara-awaraa bīji tachi k'aripamerā māik'aapa k'ap'ia pia p'anadamerā. Māga pik'a ichi Jaurepa Cristode ijāapataarāmaa mimia awara-awaraa bīpari, ma mimia oo p'anide chik'aripa p'anapataadamerā. Naapiara bīpari Jesucristopa jirit'eradaarā pēiit'ee ichi ūraa jarateede; ai eere bīpari Tachi Ak'ōrepa jarapi bik'a jarapataarā; māgí t'ēe bīpari Tachi Ak'ōre Ūraa jarateepataarā; maap'eda ne-inaa oopataarā eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa; k'ayaa beerā jipapataarā; ijāapataarā k'aripapataarā; ijāapataarā ak'ipataarā; pedeeapataarā āchia k'awada-e p'ani pedeede. ²⁹ Tachi Ak'ōrepa ijāapataarā jōmaweda jirit'era-e Cristopa pēimerā ichi ūraa jarateede. Ichiaba jōmaarāmaa ichia jarapi bik'a jarapi-e; jōmaarāpa iru ūraa jarateeda-e; jōmaarāpa ne-inaa ooda-e eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa; ³⁰ jōmaarāpa k'ayaa beerā jipada-e; jōmaarāpa pedeeda-e āchia k'awada-e p'ani pedeede; jōmaarāpa k'awada-e

chi pedeerupa jara k'inia bi ma k'awada-e p'ani pedeede. ³¹ Maperã parãpa iididaipia bi Tachi Ak'õre Jaurepa parãmaa madepema pipiara bita bimerã. Mãgã pipiara p'anapataadait'ee.

Mãgã oo p'ani mĩda, mia ak'ipii't'ee sãga wãara pipiara p'anapataadai.

13

Chik'inia p'anapataadaipia bi

¹ Pipiara p'ana k'inia p'ani pirã, chik'inia p'anapataadaipia bi. Tachia eperãarã pedee k'ĩra t'ãdoop edee p'ani mĩda mãik'aapa angeleerã pedee paara pedeeruta pijida, pari mãga oopata t'ãripa awaraarã k'inia iru p'anada-e p'ani pirã. Mãga p'anaruta pirã, tachi ma pedeede pedeedak'ãri, awaraarãpa ũridai campana pariatua chaaparik'a.

² Ichiaba Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a jara p'ani mĩda mãik'aapa k'awa p'ani mĩda ne-inaa k'ĩra t'ãdoop, Tachi Ak'õrepa waide jara-e bi paara eperãarãmaa, páripipi p'anapata awaraarã k'inia iru p'anada-e p'ani pirã. Ma awara audú ijãaruta pijida ee ãyaa birutamã tachia jararutapa; awaraarã t'ãripa k'inia iru p'anada-e p'ani pirã, ichi k'inia mãga oo p'ani. ³ Ma awara tachia net'aa iru p'ani jõmaweda tee p'ani mĩda chupiria chedeerãmaa mãik'aapa tachi k'ap'ia paara paapeepiruta pijida Cristode ijãa p'ani k'aurepa, t'ãripa awaraarã k'inia iru p'anada-e p'ani pirã, tachi-it'ee wẽ-e pait'ee Tachi Ak'õrepa k'ĩsia iru bidepema, it'ari panadak'ãri.

⁴ Tachia wãara awaraarã k'inia iru p'anadak'ãri, nãga p'anapata. T'ãridepai choopata. Awaraarãmaa ne-inaa pia oopata. Awaraarã unuamaa iru p'anadak'aa, ãrapa ne-inaa iru

p'ani k'aurepa. Ichiaba tachia ooda jōmaarāmaa jaradak'aa, ārapa k'ĩsiadamerā tachia ne-inaa oo k'awaa p'anapata. Audua p'anadak'aa. ⁵ Chĩara k'ĩraupidak'aa māik'aapa k'ĩra nejasiapidak'aa. Tachi-it'ee ne-inaa pipiara jiridak'aa. Isapai k'ĩraudak'aa. K'ĩra p'u-ua p'anadak'aa tachimaa chĩarapa ne-inaa k'achia ook'āri. ⁶ O-ĩa p'anadak'aa unudak'āri awaraapa ne-inaa k'achia oomaa bi. Jĩp'a o-ĩadaipata irua ook'āri Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēidak'a. ⁷ Ma awara chĩarapa tachi miapidak'āri, choopata ijāapata perā Ak'ōrepa tachi k'aripait'ee. Ijāapata k'achia p'oyaadai. T'āride ichita choopata awaraarā k'inia iru p'anadairā.

⁸ Māgá awaraarā k'inia iru p'anadak'āri Cristopa oopi bik'a, ichita chik'inia para bait'ee. K'awáati na ewari Tachi Ak'ōrepa jarapi bi waa wē-e pait'ee. Ma awara chi pedee bĩpa k'awada-e p'ani pedee waa ũrida-e pait'ee. Ichiaba k'ĩsia k'awaa p'aniirāpa jarateepata auk'a waa wē-e pait'ee. ⁹ Māgí jōma na ewari wē-e pait'ee, jōdait'ee perā. Tachia waide k'awada-e p'ani jōmaweda Tachi Ak'ōrepa jarapi bi māik'aapa k'ĩsia k'awaa beerāpa jaratee p'ani. ¹⁰ Mamĩda Tachi Ak'ōrepa k'ĩsia iru bi jōmaweda oo aupak'āri, waa k'awa k'iniada-e p'anadait'ee irua jarapi bi māik'aapa k'ĩsia k'awaa beerāpa jaratee p'ani, jōmaweda Cristok'a k'awadait'ee perā.

¹¹ Warra weda mi pedeeji māik'aapa k'ĩsia iru baji ne-inaa ooit'ee warrarāpa oopatak'a. Mamĩda chona pak'āri, oo amaaji māgee warra weda ne-inaa oopata. ¹² Na p'ek'au eujāde p'ani misa, jĩp'a espejo k'ĩra t'awaa bide ak'i p'anik'a bi, jōmaweda

Tachi Ak'õrepa k'ĩsia iru bi k'awada-e p'anadairã. Mamĩda Cristo ome p'ananadak'ãri, jõmaweda k'awadait'ee Cristopa k'awa bik'a, k'awadait'ee perã Tachi Ak'õrepa tachi k'awa bik'a.

¹³ Maperã ichita ijãadaipia bi Tachi Ak'õrepa oopari ichia jara bik'a. Ichita ijãadaipia bi Tachi Ak'õrepa tachimaa teeit'ee ne-inaa jõmaweda ichia k'ĩsia iru bi tachi-it'ee, it'ari panadak'ãri. Ichita awaraarã k'inia iru p'anadaipia bi Tachi Ak'õrepa k'inia iru baparik'a. Tachi Ak'õre-it'ee ma jarada õpeedepema chi t'ẽe jara aupadata pipiara bi jõma apema jara aupada k'ãyaara.

14

Chik'aripa p'anadaipia bi Tachi Ak'õre Jaurepa oopi bik'a oodait'ee

¹ Mãga pipiara bairã Tachi Ak'õre-it'ee, parãpa awaraarã k'inia iru p'anadaipia bi. Mãga oo p'ani misa, iididaipia bi Tachi Ak'õre Jaurepa parãmaa jarapimerã Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a.

² Ma k'ãyaara, iidiruta pirã Tachi Ak'õre Jaurepa parã pedeeperã k'awada-e p'ani pedeede, mãgã jarateedak'ãri, chi ũrirutaarãpa k'awada-e p'anadai mãgã jarateeruta. Tachi Ak'õrepapai k'await'ee.

³ Jõdee Tachi Ak'õre Jaurepa jarapiru pirã irua jarapi bik'a, chi ũrirutaarãpa pia k'awaadait'ee, ãchi pedeede ũridait'ee perã. Mapa oo k'inia p'anadait'ee mãgã jarateeruta jara p'anik'a mãik'aapa t'ãri o-ĩa p'anadait'ee oodak'ãri Cristopa oopi bik'a. ⁴ Chi pedee bipa ichia k'awa-e bi pedeede pia oo bi ichi-it'ee. Mamĩda Tachi Ak'õrepa

jarapi bik'a jaraparipa apemaarã ijãapataarã k'aripapari.

⁵ Parã jõmaweda pedeeda paara k'awada-e p'ani pedeede, pia bak'aji. Mamĩda pipiara bi Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a jaradamerã, wẽ-e pirã apidaapa mãgĩ pedee ũridamerã mãik'aapa k'awapidamerã apema ijãapataarãmaa.

⁶ Mapa ipemaarã, mi parãmaa wãru pirã jara-teede k'awa-e bi pedeede, parã k'aripa-e pait'ee. Jõdee wãru pirã Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a jarade maa-e pirã Cristo ũraa jarateeru pirã, mãgã k'awaadai Cristopa oopi k'inia bi.

⁷ Parãpa k'awa p'ani siru chaa k'awaa beerãpa mãik'aapa arpa chaa k'awaa beerãpa pia chaapata chi ũri p'aniãrãpa k'awaadamerã chisãgĩ sirupa chaada mãik'aapa chisãgĩ arpapa chaada. Mamĩda pia chaa k'awa-e bipa chaak'ãri, k'achia ũridai mãik'aapa pia k'awada-e pai chisãgĩ siru wa chisãgĩ arpa. ⁸ Ichiaba soldaorãpa trompeta atepata jura chõonadak'ãri. Chi chaa k'awaa bipa chaapari soldaorã chõode uchiadamerã. Mamĩda mãgipa pia chaa-e pirã, soldaorã chõode uchiada-e pai, k'awada-e p'anadairã achia ũri p'ani k'ãata jara k'inia bi. ⁹ Mãga pik'a bi parã ome. K'awada-e p'ani pedeede pedee p'anadak'ãri, chi ũrirutaarãpa k'awada-e pai parãpa jaratee k'inia p'ani. Pipiara bak'aji pãchi ituaba pedeedap'edaa paara. ¹⁰ Wãara na p'ek'au eujãde eperãarã pedee chok'ara awara-awaraa pedee p'ani. Ma pedee pedeeapataarãpa pia k'awapata achia pedee ũridak'ãri. ¹¹ Mamĩda mia mãgĩ pedee ũri-e bi

pirã, k'ĩra tewaraak'a bai mãgí pedeeperi ome, p'oyaa ũri-e bairã mãgí pedee. ¹² Mãga bi parã ome ichiaba. Maperãpi iidi k'inia p'ani pirã Tachi Ak'õre Jaurepa parãmaa ne-inaa oopimerã, iididaipia bi ne-inaa k'aripadait'ee apemaarã ijãapataarã.

¹³ Mamĩda iidi k'inia p'ani pirã Ak'õrepa pedeeperi k'awada-e p'ani pedeede, mãgara ichiaba iididaipia bi k'awapimerã k'ãata jara k'inia bi mãgí pedee. Mãgá awaraarãmaa jarateedai. ¹⁴ Mia it'aa t'ĩru pirã k'awa-e bi pedeede, mi jaurepapai k'awa bi k'ãata jara k'inia bi, araa bapari perã Tachi Ak'õre Jaure ome. Mamĩda michi k'ĩsiade k'awa-e bi. ¹⁵ Mãgara mia ¿sãga ooima? Jaurepapai it'aa t'ĩit'ee mãik'aapa k'ariit'ee mia k'awa-e bi pedeede. Mamĩda ma k'ãyaara pipiara it'aa t'ĩpariit'ee mãik'aapa k'aripariit'ee mia k'awa bi pedeede. ¹⁶ Pia pida mãga ooru pirã, eperã pi ik'aawa su-ak'i bipa auk'a k'awaait'ee pia gracias jara bi mãik'aapa k'ari bi. Mãgá pi ome auk'a iru it'aa t'ĩi gracias jarait'ee Tachi Ak'õremaa. ¹⁷ Jõdee pia it'aa t'ĩru pirã k'awa-e bi pedeede, pia bi mĩda Tachi Ak'õre k'ĩrapite, pi ik'aawa p'anĩrã maarepida k'aripa-e bi.

¹⁸ Tachi Ak'õre k'ĩrapite mi o-ĩa bi, mia parã k'ãyaara pedee chok'araara pedeeperi perã, mia k'awa-e bi pedeede. Mãga ooi Tachi Ak'õre Jaurepa mãga oopipari perã. ¹⁹ Mamĩda apemaarã ijãapataarã ome bak'ãri it'aa t'ĩit'ee Tachi Ak'õremaa, mi-it'ee pipiara bi pedeeit'ee pedee joisomapai arii p'anĩrã pedeede, pedee diez mil pedeei k'ãyaara ãrapa k'awada-e p'ani pedeede.

20 Maperã ñpemaarã, warra chak'eerãk'a k'ĩsianáati. Árak'a p'ana k'inia p'ani pirã, p'anadaipia bi warra ewaa t'odak'a; audua-ee. Pia k'ĩsĩati chonaarãpa k'ĩsiapatak'a. 21 K'irãpãti Tachi Ak'õre Ũraa p'ãdade jara bi:

‘Tachi Ak'õrepa jara bi: “Mia Israel pidaarãmaa pedeeit'ee k'awada-e p'ani pedeede k'ĩra tewaraarã it'aideepa. Mamĩda ma Israel pidaarãpa k'awa p'anadait'ee mĩda mia mãga oopi bi, at'ãri mi pedee ũri k'iniada-e p'anadait'ee.” ’ *(Is 28.11-12)*

22 Tachi Ak'õrepa mãga jarada perã, nãga k'awaadai. Ijãadak'aa beerãpa unuruta pijida Tachi Ak'õre Jaurepa parãmaa pedeeipimaa bi pãchia k'awada-e p'ani pedeede, ma Israel pidaarãk'a ãrapa ũri k'iniada-e pait'ee. Jõdee ijãapataarãpa mãga unudak'ãri, ũridait'ee, k'awada-e p'ani mĩda k'ãata jara k'inia bi. Mamĩda ma k'ãyaara parãpa jararuta pirã Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a ãchi pedeede, audupĩara ũri k'inia p'anadait'ee, ũridait'ee perã ãramaa Cristopa oopi k'inia bi. Mãga bi ijãadak'aa beerã ome ichiaba. 23 K'ĩsĩati nãgide. Parã cheepurudak'ãri it'aa t'ĩdait'ee, parãdepema ũk'uru pedeeimaa p'aneeruta pirã k'awada-e p'ani pedeede mãik'aapa mãga p'anide t'ĩuru pirã eperã ijãak'aa bi maa-e pirã Tachi Ak'õre Ũraa waide k'awa-e bi, ichia k'ĩsiai parã jõmaweda k'ĩra k'awa-ee para bi. 24 Jõdee eperã ijãak'aa bi maa-e pirã Ak'õre Ũraa waide k'awa-e bi t'ĩuru pirã Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a jara p'anide, ũrii ichia p'ek'au k'achia oopari Tachi Ak'õre k'ĩrapite. 25 Maap'eda mãgide k'ĩsiak'ãri, t'ãri p'uadarii mãik'aapa ijãai, wa

ijãa-e pai. Maap'eda bedabaidarii Tachi Ak'õremaa it'aa t'it'ee mãik'aapa jarait'ee: “Wãara Tachi Ak'õre nama parã ome bapari.”

Chip'edaidak'ãri, ne-inaa jõma k'ĩra jĩp'a oodaipia bi

²⁶ Mãpai ìpemaarã, nãga oodaipia bi chip'edaidak'ãri it'aa t'ĩdait'ee. Ûk'uruurãpa Ak'õre k'ari k'aridaipia bi. Awaraarãpa Cristo ùraa jarateedaipia bi maa-e pĩrã Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a jaradaipia bi. Awaraarãpa k'awada-e p'ani pedeede pedeedaipia bi Tachi Ak'õre Jaurepa oopi bik'a. Awaraarãpa mãgĩ pedee jara k'inia bi jõmaarãmaa k'awapidaipia bi Tachi Ak'õre Jaurepa oopi bik'a. Ma jõmaweda oodaipia bi ijãapataarã chik'aripa p'anadamerã. ²⁷ Ma k'awada-e p'ani pedeede pedeepataarã pedeedaipia bi abaa, omé maa-e pĩrã õpee pedee aumarutamaa. Maap'eda mãgĩ pedee k'awapataarãpa jõmaarãmaa k'awapidaipia bi arãpa jaradap'edaa. ²⁸ Apida wẽ-e pĩrã mãgĩ pedee k'awaapiit'ee k'ãata jara k'inia bi, mãgara chi mãgã pedee bi waa pedeeik'araa bi. Ma k'ãyaara ichi t'ãridepai pedeeipia bi ichi-it'ee mãik'aapa Tachi Ak'õre-it'ee. ²⁹ Mãgã ichiaba Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a jarapataarãpa pedee k'inia p'ani pĩrã, pedeedaipia bi abaa, omé maa-e pĩrã õpee pedee aumarutamaa. Apemaarãpa ùridaipia bi arãpa jararuta, k'awaadait'ee wãara Tachi Ak'õrepa jarapida wa mãga-e. ³⁰ Abaapa Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a jara bi misa, awaraapa pedee k'inia bi pĩrã jarapida awara, mãgara ma naa pedee badapa chi t'ẽepemamaa pedeeipiipia bi. ³¹ Mãga oo p'ani pĩrã, jõmaarã pedee k'inia

p'anirã pedeedait'ee, apemaarã ijãapataarãpa k'awaadamerã jômaweda Tachi Ak'õrepa ãramaa jara k'inia bi. ³² Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a jara bipa pariatua pedeeik'araa bi. Jip'a pedeeipia bi Tachi Ak'õre Jaurepa mãga oopi bak'ãri. ³³ Mãga oodaipia bi Tachi Ak'õrepa ne-inaa pariatua oopik'aa perã. Oodaipia bi awaraa p'uurudepema ijãapataarãpa oopatak'a.

³⁴ Mapa ichiaba chip'edaidak'ãri it'aa t'ïdait'ee, wëraarã k'ïup'ee p'anadaipia bi, jarateepataarã mãik'aapa Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a jarapataarã pedee p'ani misa, Tachi Ak'õre Ûraa p'ãdade jara bairã ãchi imik'ïraarã jua ek'ari p'anapataadaipia bi. ³⁵ Mapa ãrapa ne-inaa iidi k'inia p'ani pirã, iididaipia bi ãchi imik'ïramaa teeda panadak'ãri. Pia-e bi pariatua pedeedamerã, awaraarã pedee p'ani misa.

³⁶ Auk'a k'ïsiada-e p'ani pirã, k'irãpãti parãmaa ijãapii naaweda Tachi Ak'õrepa awaraarãmaa ijãapiji mãik'aapa k'awapiji ichia oopi k'inia bi chip'edaidak'ãri. Maperã k'ïrak'aupai pãchia oo k'iniata oodai, Tachi Ak'õrepa k'awapida oodai k'ãyaara. ³⁷ Apida k'ïsia bi pirã ichiata Tachi Ak'õrepa jarapi bik'a jarapari, maa-e pirã ne-inaa awara oopari Tachi Ak'õre Jaurepa oopi bik'a, k'awaaipia bi Tachi Ak'õrepa mimaa jarapiji jõma na p'ãdade jara bi. Mapa oopia bi na ùraade jara bik'a. ³⁸ Mamãda mãgí eperãpa jara bi pirã mia na p'ã bide jarateemaa bi michi k'ïsiadoopa, irua jara bi ùridaik'araa bi.

³⁹ Mãpai ïpemaarã, audupãra iididaipia bi Tachi Ak'õre Jaurepa jarapimerã Ak'õrepa jara k'inia bi

ijãapataarãmaa. Mãga nide abaapa pedee k'inia bi pirã ichia k'awa-e bi pedeede, pedeenapáde adaik'araa bi. ⁴⁰ Mamída ne-inaa jōma oodaipia bi Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a, pariatua oodai k'ãyaara.

15

Jesucristo piup'eda, chok'ai p'irabaida

¹ Irá ñpemaarã, k'irãpapiit'ee mia naaweda jara-teeda; jōma Jesucristopa ooda tachi k'aripait'ee atuanaadamerã. Parãpa mǎgí jarateeda ijãajida; mǎgita at'ãri ijãa p'ani. ² Ma jarateeda k'aurepa Tachi Ak'ōrepa parã o k'achiadeepa k'aripa ata wã. Mapa aide ijãapataadaipia bi. Mãga-e pirã, pãchi k'inia ijãajida.

³ Ma jarateeda k'awaap'eda, mia parãmaa jarateeki, jarateeda pipiara bairã. Nãga bi: Cristo piuji tachia p'ek'au k'achia oopata wẽpapiit'ee, Tachi Ak'ōre Ũraa p'ãdade jara bik'a. ⁴ Ma piuda t'ẽepai, mǎu te uriade iajida mǎik'aapa ewari õpeemaa chok'ai p'irabaiji, Tachi Ak'ōre Ũraa p'ãdade jara bik'a. ⁵ Ma t'ẽepai ichia unupiji Pedromaa, maap'eda chi apemaarã k'õp'ãyoorãmaa, ichi ome nipapatap'edaa na p'ek'au eujãde bi misa. ⁶ Ai t'ẽepai unupiji quinientos audú see nĩbada ijãapataarãmaa. Mǎgidepema ũk'urupai jai-idaa p'ani, mamída chi apemaarã at'ãri chok'ai p'ani. ⁷ Ai t'ẽepai unupiji Santiagomaa. Maap'eda unupiji ichia ũraa jarateede pẽida eperãarãmaa.

⁸ Maap'eda, jōmaarã t'ẽe, mĩmaa ichiaba unupiji, ai naaweda mi k'achia baji mĩda. ⁹ Mãga ooji mi jōmaweda apemaarã pẽida k'ãyaara ek'ariara

bi mīda. Mi-it'ee piara bak'aji Tachi Ak'õrepa mi jirit'era-e pada paara, mia Cristode ijāpataarā miapipachi perā. ¹⁰ Mamīda Tachi Ak'õre t'āri pia bapari perā, mi k'aripaji. Maperā mi ape-maarā pēida k'āyaara mimiara bapari. Mimiak'aa michi k'īradoopa. Jīp'a Tachi Ak'õrēpata mimaa nāgī mimia oopipari Cristo-it'ee. ¹¹ Mi āra k'āyaara audú mimiapari mīda, taipa auk'a jarateepata, ma-it'ee Cristopa tai pēida perā. Māgī jarateedata parāpa ijāajida.

Tachi Ak'õrepa piudap'edaarā chok'ai p'irabaipipari

¹² Parāpa k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa Cristo chok'ai p'irabaipiji, taipa māga jarateedap'edaa perā. Māga bita, ŷsāap'eda ūk'uru parā t'āide p'anirāpa jara p'anima eperāarā piudap'eda chok'ai p'irabaidak'aa? ¹³ ¡K'īsīati! Tachi Ak'õrepa eperāarā p'oyaa p'irabaipi-e pirā, māgara Cristo jida p'irabaipi-e pak'aji. ¹⁴ Māgara páripi taipa jarateepata Jesucristopa ooda eperāarā k'aripait'ee. Parāpa pida pāchi k'inia irude ijāa p'ani. ¹⁵ Ma awara māirāpa jara p'ani wāara pirā, tai seewa-idaa p'ani, parāmaa jarateedap'edaa perā Tachi Ak'õrepa Cristo p'irabaipiji. ¹⁶ Māirāpa k'īsia p'anik'a Tachi Ak'õrepa eperāarā p'oyaa p'irabaipi-e pirā, māgara Cristo jida p'oyaa p'irabaipi-e pak'aji. Māgara Cristo at'āri piu bak'aji. ¹⁷ Ma awara Tachi Ak'õrepa Cristo p'irabaipi-e paji pirā, māgara parāpa páripi ijāa p'ani Cristo piuda k'aurepa Tachi Ak'õrepa pāchia p'ek'au k'achia oopata wēpapii. ¹⁸ Māgara awaraa Cristode ijāpataarā jai-idaadap'edaarā auk'a

atuak'ajida. ¹⁹ Ma jōma wāara pirā māik'aapa na p'ek'au eujādepai Cristode ijāa p'ani pirā, itachi jōmaarā k'āyaara chupiriara p'ani!

²⁰ Mamīda māga-e. itachi Ak'ōrepa wāara Cristo chok'ai p'irabaipiji! Cristo naapiara ichita chok'ai bapariit'ee, piup'eda māik'aapa p'irabaip'eda. Ma awara Tachi Ak'ōrepa māga ooda perā Cristo ome, k'awa p'ani tachi jida ichiaba chok'ai p'irabaipiit'ee, Cristode ijāapata perā. ²¹ K'īsiadāma nāgide. Eperāpa k'achia ooda k'aurepa, na p'ek'au eujādepemaarā jōmaweda piupata. Jōdee Tachi Ak'ōrepa awaraa eperā chok'ai p'irabaipida k'aurepa, jōmaweda irude ijāapataarā auk'a chok'ai p'irabaipiit'ee. ²² Pia jarait'eera, Adán k'aurepa jōmaarāta piupata. Jōdee Cristo k'aurepa jōmaweda irude ijāapataarā jai-idaadap'eda, chok'ai p'irabaidait'ee. ²³ Mamīda p'irabaidait'ee Tachi Ak'ōrepa k'īsia iru bik'a. Cristo naapiara p'irabaipiji. Maap'eda Cristo cheru ewate irude ijāapataarā auk'a p'irabaipiit'ee. ²⁴ Ma t'ēepai na p'ek'au eujā jōit'ee. Cristopa netuaraarā māik'aapa Tachi Ak'ōre k'īra unuamaa iru p'anirā, chi na p'ek'au eujādepema poro waibiarā jōmaweda p'oyaak'āri, māgirā ichi Ak'ōre jua ek'ari bit'ee. ²⁵ Māga pait'ee Cristo na eujā poro waibia pait'ee perā, Tachi Ak'ōre k'īra unuamaa iru p'anirā jōma birumaa ichi Ak'ōre jua ek'ari. ²⁶ Māgá ook'āripi, eperāarā waa piuda-e pait'ee. ²⁷ K'awa p'ani Cristota na p'ek'au eujā poro waibia, Tachi Ak'ōrepa ichi ūraa p'ādade jara bairā:

'Ne-inaa jōmaweda pi jua ek'ari biji: eperāarā, angeleerā māik'aapa netuaraarā paara.' (Sal

8.6)

Tachi Ak'õre aupaita Cristo jua ek'ari ba-e.
 28 Māgá Tachi Ak'õre k'ĩra unuamaa iru p'anĩrã
 p'oyaap'eda, Tachi Ak'õre Warrapa ooit'ee ichi
 Ak'õrepa oodak'a ichi ome, nejõmaata iru jua ek'ari
 bik'ãri. Irua nejõmaata biit'ee ichi Ak'õre jua ek'ari,
 ichi k'ap'ia paara, Tachi Ak'õre jõmaarã k'ãyaara
 waibiara beemerã.

29 Ichiaba nãga k'awa p'ani Cristode ijãapataarã
 jai-idaadap'eda, chok'ai p'irabaidait'ee.
 P'irabaida-e pirã, ¿sãap'eda eperãrã ùk'uruurãpa
 poro choopipatama ijãapataarã jai-idaadap'edaarã
 pari, chi araada-e padap'edaarã poro
 choopidait'ee jai-idaadai naaweda? ¡Māgí jai-
 idaadap'edaarã p'irabaida-e pirã, páripi ãra
 pari poro choopipata! 30 Ma awara ijãapataarã
 p'irabaida-e pirã, ¿sãap'eda tai jarateede wãpatama,
 chi wãrutamaa tai k'ĩra unuamaa iru p'ani
 mĩda? 31 Wãara ewari chaa mi peedait'ee iru
 p'ani, jarateepari perã Cristopa ooda jõmaarã
 k'aripait'ee. Mamĩda wãara mi o-ĩa bi k'awa
 bairã parãpa Jesucristode ijãa p'ani. 32 Ma awara
 Cristode ijãapataarã p'irabaida-e pirã, páripi mi
 perã piuji Éfeso p'uurudepemaarã juapa. Māgĩrã
 ne-animalaarã k'achiarãk'api p'ani. Wãara
 chok'ai p'irabaida-e pirã, mãgara p'anadáma nãgí
 jarapatak'a:

'Nek'odáma, ne-inaa todáma mãik'aapa tachia oo
 k'iniata oodáma, taarã-e perã jõdait'ee.' (Is
 22.13)

33 ¡Māga-e! Apidaamaa k'ũrapináati. Wãara
 jara p'ani nãga jaradak'ãri: "K'õp'ãyo meraa

bi pirā k'achia oopataarā ome, auk'a oodai.”
³⁴ ¡Pia k'ĩsiati m̃aik'aapa ak'iti k'ĩsia k'awaa pik'a p'anirā parā t'āide! P'ek'au k'achia oonáati āchia oo p'anik'a jaradak'āri Cristode ijāapataarā p'irabaida-e pait'ee. ¡Māga jaratee p'anirāpa waide Cristode ijāada-e p'ani! Mia māga jara bi parā k'ĩra nejasiapiit'ee.

*Sāga Tachi Ak'õrepa piudap'edaarā
 p'irabaipiit'ee
 (2 Co 5.1-5)*

³⁵ ¿Nāga iidi k'inia p'ani-ek'ā? “¿Sāga Tachi Ak'õrepa piudap'edaarā p'irabaipiit'eema? ¿Sāga baima chi k'ap'ia p'irabaida?” ³⁶ Wāara māga iidi k'inia p'ani k'ĩsia k'awada-e p'anadairā. ¿Parāpa nāgí k'awada-e p'anik'ā? Trigo tau maa-e pirā awaraa net'atau uudak'āri, eujāde beraudaipari, t'ono wāru misa. ³⁷ Chi k'arra uudak'aa. Jip'a chi tauta uupata, trigodee wa awaraa net'ataudee. ³⁸ Māgí uup'eda, Tachi Ak'õrepa t'onopipari trigo k'arra wa ne-inaa awaraa, ichia k'ĩsia iru badak'a net'atau k'ĩra t'ādoo ewaa ook'āri. ³⁹ Māga ooji awaraa ne-inaa chok'ai bee ome ichiaba. Ichia k'ĩsia iru badak'a k'ap'ia k'ĩra t'ādoo ooji eperāarāde, ne-animalaarāde, ipanaarāde m̃aik'aapa chik'ode, mǎgá āchi k'ap'ia awara-awaraa iru p'anadamerā. ⁴⁰ Ichiaba biji ne-inaa pajāde ichia k'ĩsia iru badak'a, na p'ek'au eujādepema ne-inaa awara. Māgí chaachaa ichi k'ĩra wāree biji. Mamīda auk'a bi-e paji. ⁴¹ Ma k'ĩra wāree awara-awaraa biji nāgá: ak'õrejĩru urua awara bi atane ĩdaa ome m̃aik'aapa atane ĩdaa lucero ĩdaa ome awara bi. Ichiaba lucero chaa urua awara bee.

⁴² Māgá Tachi Ak'õrepa ne-inaa awara-awaraa oodak'a na eujãdepema m̃aik'aapa pajãdepema, māga pik'a ichiaba awara ooit'ee eperã piuda k'ap'ia chok'ai p'irabaipik'ãri. Piuda k'ap'ia iadak'ãri, mik'iadaipari. Jõdee chok'ai p'irabaida k'ap'ia waa piuk'aa. ⁴³ Ma awara māgí piuda k'ap'ia k'achia bapari mik'iadaipari perã. Jõdee chi chok'ai p'irabaida k'ap'ia k'ĩra wãree bait'ee. Piuda k'ap'ia p'oyaa mimik'ak'aa. Jõdee chok'ai p'irabaida k'ap'iaapa ne-inaa k'ĩra t'ãdo ooit'ee, Cristopa chok'ai p'irabaida t'ëe oodak'a. ⁴⁴ Eperãpa k'ap'ia iru bairã na p'ek'au eujãde bi misa, māgara ichiaba k'ap'ia iru bait'ee Ak'õre truade. Na eujãdepema k'ap'ia piuk'ãri, iapata mik'iadaimerã. Mamĩda t'ëepai Tachi Ak'õrepa p'irabaipik'ãri, it'aripema k'ap'ia papiit'ee.

⁴⁵ Tachi Ak'õre Ûraa p'ãdade jara bi:

'Tachi Ak'õrepa eperã ook'ãri, iru k'ĩde jãrap'uaji chok'ai beemerã.'

(Gn 2.7)

Ma eperã Adán paji. Mamĩda Cristo jida t'ĩjarapata Adán chi t'ëepema, Tachi Ak'õrepa ichiaba iru chok'ai p'irabaipida perã ichi truade ichita bapariimerã. Ma awara Tachi Ak'õrepa Cristo biji irude ijãapataarã chok'ai p'anapipariimerã. ⁴⁶ Tachi k'ap'ia naapema Adán k'ap'iak'a bi, na p'ek'au eujãdepema perã. Jõdee tachi t'ëepema k'ap'ia bait'ee chi t'ëepema Adán apata k'ap'iak'a, Ak'õre truadepema perã. ⁴⁷ Chi naapema Adán yoorodee ooda paji. Mapa na p'ek'au eujãdepema paji. Jõdee chi t'ëepema Adán it'aripema paji. Mata cheji na p'ek'au eujãdee. ⁴⁸ Na p'ek'au eujãdepemaarãpa k'ap'ia

iru p'ani naapema Adanpa iru badak'a, irudeepa uchiadap'edaa perã. Jõdee it'aa wãrutaarãpa k'ap'ia iru p'anadait'ee Cristopa iru bik'a, ichideerã perã. ⁴⁹ Mãgá na eujãdepema k'ap'iade p'ani misa, Adán bapatak'a p'anapata. Mamĩda it'aripema k'ap'iade p'anadak'ãri, Cristo baparik'a p'anapataadait'ee.

⁵⁰ Ma jõma jara aupadade k'ĩsiadak'ãri, parãpa k'awaadaipia bi na p'ek'au eujãdepema k'ap'ia p'oyaa t'ĩuk'aa Tachi Ak'õre eujãde, ne-inaa mik'iadaipari mama t'ĩuk'aa perã.

⁵¹ Mamĩda ũrĩti, mia jarait'ee perã ne-inaa Tachi Ak'õrepa eperãarãmaa waide jara-e bi. Ijãapataarã jõmaweda piuda-e pait'ee. Mamĩda wãara jõmaweda k'ap'ia awara padait'ee. ⁵² Mãgá padait'ee isapai, tachi tau p'inaru jĩak'aata. Mãga nide it'aripema trompeta jĩwaak'ãri, Cristode ijãa jai-idaadap'edaarã jõmaweda p'irabaidait'ee mãik'aapa tachi chok'ai p'anĩrã k'ap'ia jida awara pak'oodaridait'ee. ⁵³ Mãga pait'ee na p'ek'au eujãdepema k'ap'ia p'oyaa wã-e perã Tachi Ak'õre eujãdee. Mapa mãgá it'aripema k'ap'iata padait'ee, aide uchiadamerã iru eujãde. ⁵⁴ Mãgá tachi k'ap'ia jõmaweda it'aripema k'ap'ia padaik'ãri, unudait'ee Tachi Ak'õre Ũraa p'ãdade jara bik'a:

‘Tachi Ak'õrepa jõmaweda p'oyaaji. Maperãpi ichia chok'ai p'irabaipidaarã waa piuda-e pait'ee.’ (1s 25.8)

⁵⁵ Mapa ijãapataarãpa jõmaweda jaradaipia bi Tachi Ak'õre Ũraa p'ãdade jara bik'a:

‘Tachi Ak'õre jõmaarã k'ãyaara waibiara bi, tachi chok'ai p'anapipari perã, waa

piuda-e pait'ee. Ma awara waa k'ĩsia p'ua k'ĩsiadak'aa, waaweeda-e p'anadairã miadait'ee tachia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa.' (Os 13.14)

⁵⁶ Māga jaradaipia bi eperāarã piupata perã āchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa. K'awa p'ani jōmaweda p'ek'au k'achia eperāarāpa oopata, ma jōma jara bairã Tachi Ak'ōre Ūraa Moisemaa p'āpidade. ⁵⁷ Mamīda Jesucristo piuda perã tachia p'ek'au k'achia oopata wēpapiit'ee, māik'aapa chok'ai p'irabaida perã, tachi o k'achiadeepa k'aripa ataji. Maperã it'aa t'īpata Tachi Ak'ōremaa gracias jaradait'ee. ĩruta jōmaarã k'āyaara waibia bi, irua k'ĩsia iru bada perã Tachi Waibia Jesucristo pēiit'ee tachi k'aripade!

⁵⁸ Maperã ĩpemaarã k'iniarã, mia jarateeda ijāa p'anapatāati. Ma awara ichita óoti Cristopa oopi bik'a, k'awa p'anadairã māga oodak'āri, pari neinaa ooda-e pait'ee.

16

Ijāapataarã-it'ee p'arat'a p'edap'edaa

¹ ĩrá jarait'ee sāga p'arat'a p'edaipia bi pēidait'ee apemaarã ijāapataarã-it'ee. Óoti mia jaradak'a Galacia eujādepema ijāapataarāmaa, āchi it'aa t'īpata chaa. ² Tomia ewate parã chaachaa p'arat'a awara bidaipia bi, parāmaa p'aa p'anidepema. P'arat'a waibia p'aa p'ani pīrã, waibia awara bīti. Mamīda mak'iaara p'aada-e p'ani pīrã, ma jīak'a awara bidai. Māga oodaipia bi ewaa p'arat'a p'enaadamerã mi panak'āri. ³ Ma awara jirit'eradaipia bi parã t'āidepemaarã, ma p'arat'a p'edap'edaa atedamerã

Jerusalendee. Māpai mi parāmāi panak'āri, k'art'a p'ā pēiit'ee āra ome Jerusalendee, ijāapataarāpa k'awaadamerā wāara māirā parāpa jirit'erada.
 4 Māga-e pirā, mi jida auk'a āra ome wāi.

Pablopa k'īsia iru bada Corinto p'uurudee wāit'ee

5 Mi wāit'ee Macedonia eujādee ijāapataarā ak'ide. Ma t'ēepai wā k'inia bi Corinto p'uurudee parā ak'ide. 6 K'īsia bi taarāit'ee parā ome p'usa t'ojara wāyaarumaa. Māga ooru pirā, k'inia bi mi k'aripadamerā jāmāik'aapa wāk'āri. 7 Arak'atia wiibai k'inia-e parāmāi. Jīp'a taarā bee k'inia bi, Tachi Ak'ōrepa māga k'inia bi pirā. 8 Nāgaweda k'īsia bi beeit'ee nama Éfeso p'uurude Pentecostés fiesta parumaa. 9 Nama at'āri bee k'inia bi nāpema chok'araarāpa mia jaratee bi ūri k'inia p'anadairā. Mapa jaratee nībait'ee, chok'ara Tachi Ak'ōre k'īra unuamaa iru p'anīrāpa māgá jarateepi k'iniada-e p'ani mīda.

10 Timoteo panak'āri parāmaa, auteebai pedéeti iru ome, iru mi ome auk'a Cristo mimia oopari perā. 11 Iru oo iru p'anadaik'araa bi. Ma k'āyaara pia ak'i p'anátī māik'aapa k'aripátī, o-īa chemerā apemaarā ijāapataarā ome mia nīmaa bīmāi.

12 Parāpa iidi pēijida sāapai tachi īpema Cristo k'aurepa Apolo parāmaa wāit'ee. Mia jaraji wāmerā apemaarā ome parā ak'ide. Mamīda na wādade wā k'inia-e paji. Jua pari bak'ārita wāit'ee.

Pablopa jarada na k'art'a p'ā auparude

13 K'īrak'aupai apidaapa parā k'achiade baaipidai. Cristode ijāapatáati mia jarateedak'a māik'aapa oopatáati Cristopa oopi bik'a. Pia

choopataáti Cristode ijãa p'anide. ¹⁴ Ma awara parãpa oo p'ani jõmaweda chik'inia oopataáti.

¹⁵ K'awa p'ani Estéfnas ichi te pidaarã ome naapiara Cristode ijãajida Acaya eujãde. Ærapa apemaarã ijãapataarã k'aripapata. ¹⁶ Maperã mia k'inia bi ãra pãchi poroorãk'a iru p'anadamerã mãik'aapa mãgá ichiaba iru p'anadamerã ape-
maarã ijãapataarã ãrak'a k'aripapata.

¹⁷ Mi o-ãa bi chedap'edaa perã Estéfnas, Fortunato mãik'aapa Acaico mi k'aripade parã pari.

¹⁸ Ærapa mi o-ãapi chejida parã o-ãapidap'edaak'a. Mapa ãra pari Tachi Ak'õremaa gracias teedãma.

¹⁹ Ásia eujãdepema ijãapataarãpa salude pëiruta. Ichiaba salude pëiruta Aquilapa Priscila ome mãik'aapa ãchi tede cheepurupata ijãapataarãpa. ²⁰ Nãpema ijãapataarãpa auk'a salude pëiruta. Parã saludaadak'ãri, chik'inia saludaapatãti.

²¹ Mi, Pablopa nãgí salude p'ãru michi juadoopa.

²² Eperã apidaapa Jesucristo k'iniada-e p'ani pirã, Tachi Ak'õrepa mãgí k'achia ooit'ee. Tachi Waibia Cristo, jisapai chéji!

²³ Mia k'inia bi Tachi Waibia Jesucristopa parã pia ak'i bapariimerã. ²⁴ Parã jõmaweda k'inia iru bi Jesucristodeerã perã.

Mãgapai paji.

Tachi ak'õre pedee
New Testament in Epena (CO:sja:Epena)

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Epena

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Epena

sja

Colombia

Copyright Information

© 2005, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Epena

© 2005, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

1e08d4cb-71aa-5440-b08f-b522fabb6441